

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΑΦΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ διὰ τὸ ἔξωτερον πρ. χροσὶ 10 διὰ τὸ ἐσωτερικὸν ἄρχοντι 10.
Ἡδὲ συνδρομητῆς θεωρεῖται καὶ μέλος τοῦ Συλλόγου ἄρχοντι ἕνω ἐπίρας ὑποχρεώτως.

Τὸ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ τοῦ Συλλόγου εἶναι ἐν τῇ συνοικίᾳ Πλάκας ἀρ. 5. παρακλιθεὶς τῇ Διοικητικῇ Συγκλήτῃ ἐν τῇ ἐπιτ. Ἀδριανῶν. Τὰ χειρόγραφα εἶναι ἐπιστρέφονται.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ἰ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1890.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1890. Εἰσὶ τῆς Ἀναπλάσεως ἐπὶ τῷ νέῳ χρόνῳ. — Τὸ νέον ἔτος, ὑπὸ Τηγ. Πόρον ἀρχιμειδωτόν. — Τὰ ἐν τῆς ἱστορίας διδάγματα κατὰ Πυλάριον Γ'. ὑπὸ Χ. Παπαρρύθμου. — Ο Θεὸς καὶ τὸ μεγαλείον τοῦ ἀνθρώπου, ποιήματα, ὑπὸ Ν. Κελλοῦ. — Προτροπὴ εἰς τοὺς νεύρους φοιτητῶν, ὑπὸ Λουίζου Ἡλιού. — Περὶ θείας Προνοίας, ὑπὸ Ἰγνατίου Μασχάκη. — Εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς 10ης Κορινθίας, ποιήματα, ὑπὸ Κ. Δικτασιῶν. — Ἡ ἀγάπη μετρωθῆσεται, διὲν παραφύονται, ὑπὸ Μ. Γελαροῦ. — Ὁ χρόνος κατὰ τὸ πνευματικόν καὶ τὸ π. Ρόδου, ὑπὸ Κ. Δικτασιῶν. — Τὸ Δ'. Κοιμήσιον ἐν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰακώβου. — Διὰ τὴν ἑπίρας τῆς Ἀναπλάσεως. — Πληροφορία. — Ἀλληγογραφία.

1890

ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΧΡΟΝΩ

Ἡ Ἀναπλάσις ἐπὶ τῷ νέῳ χρόνῳ εὐχεται εἰς τοὺς ὑψηλοὺς τοῦ συλλόγου προστάτας, εἰς τὸ προεδρεῖόν του, εἰς τὸ συμβούλιόν του, εἰς τὰ μέλη του, εἰς τοὺς εδωργέτας του, εἰς τοὺς διορηγέτας του, εἰς πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζόμενον, εἰς τοὺς συντάκτας τῆς, εἰς τοὺς ἀντικατοχρητῆς τῆς, εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς εὐβουλίαν, εὐπραξίαν, βίον θεάρεστον, ὕψους καὶ εὐπορίαν.

Εἰδικώτερον δὲ εὐχεται εἰς μὲν τοὺς ὑψηλοὺς τοῦ συλλόγου προστάτας, τὸ προεδρεῖόν του καὶ τὸ συμβούλιόν του νὰ βουλευόμενοι μετὰ συνέσεως καὶ ἁμονοίας καὶ νὰ ἐνεργῶσι μετὰ

ζήλου πᾶν ὅτι συντελεθῆ εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπισημοῦ σκοποῦ του· εἰς δὲ τὰ μέλη του νὰ ἀσκηθῶσι καὶ νὰ πληθυνθῶσιν ἐν πᾶν τὸ ἑλληνικόν· εἰς δὲ τοὺς εδωργέτας του καὶ τοὺς διορηγέτας του νὰ εὐλογῇ Κύριος τὰ ἔργα τῶν χειρῶν των, ὅπως ἔχουσι πάντοτε περισσεύματα καὶ δαπανῶσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· εἰς δὲ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζόμενους νὰ χεῖρασιν ἐπὶ μέλλον βλέποντες ὁσημέραι ἐπὶ μέλλον προαγόμενον τὸ ἔργον, ὅτι οὐδὲ ἐργάζονται· εἰς δὲ τοὺς συντάκτας τῆς νὰ ἔχουσι πάντοτε περισσεύματα πνεύματος, πῶς ἀγάπης, ἀνεξάντλητον ἐπιθυμητικόν, ὅπως τὴν τροφοδοτήσῃ δι' αἰεὶ κρατιτῶν ἔργων τῆς διανοίας των φρονιζόντων, διδασκόντων, τερπνόντων, ἐπιθυμιζόντων ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ὑπὲρ πατρὸς καλοῦ, ὑπὲρ ὑψηλῆς ἀρετῆτος καὶ βίου· εἰς δὲ τοὺς ἀντικατοχρητῆς τῆς νὰ γίνωσι μετῴμως δυνάμεις ἀνεργῆται προελαύνοντες ἐπὶ πλείονες, καὶ πρὸς εὐεργετικὸν διαχετέονσαι ἴφθιμον τὸ ὄψω ἀνδρῶν εἰς ἔργον καὶ ἀγαθὴν τῶν ἔργων τοῦ Συλλόγου· εἰς δὲ τοὺς ἀναγνώστας τῆς νὰ ἀσκήσῃ πάντοτε ἡ ἡρεξίς των εἰς ἀνάγνωσιν τῶν ἔργων τῆς καὶ ἡ ἐπιθυμία των, ὅπως ποιήσῃ καὶ ἄλλους τῶν φίλων των μετόχους τῆς πνευματικῆς τραπέζης τῆς· εἰς δὲ τοὺς φίλους καὶ ἐκαιρέτας τῆς νὰ γίνωσι φίλοι τῆς καὶ μέλλον ἐκαιρέται τέλος δὲ καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς νὰ ἐπιτελῶσι πιστότερον ἐπὶ καὶ ἀκριβέστερον τὸ καθήκον των.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Καὶ πάλιν κατηξίωσεν ἡμεῖς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπως εἰσαίθωμεν εἰς τὸ νέον ἔτος τῆς χεῖρος αὐτοῦ. Καὶ πάλιν σήμερον ἐν τῆς πανσθενουργοῦ καὶ χειροτεχνήτου αὐτοῦ θεξίως,

ἐνώπιον τοῦ ἀπροσωπολήπτου καὶ δικαιοκρέτου Θεοῦ, διὰ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἔργα καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰ διανοήματα αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως διὰ λέβη τὴν προέπουσαν ἀπὸ ἀντιπόδωσιν, ξωὴν ἀλῶνιον, ἢ κῶλασιν ἀλῶνιον ὅθεν σπεύσωμεν πρὸς τὴν μετένοιαν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν κακῶν ἔργων ἀποχρῆν, καθόσον πλησιέστερον ἤδη ἴσταται ὁ θάνατος καὶ ἡ ἐδέξαστος κρίσις τοῦ Θεοῦ.

Τὸ δὲ φοβερώταρον πάντων, ὅτι ἐάν μὴ προῶμεν ἐγκαίρως τὰ καλὰ καὶ εὐκαρπια ἔργα τῆς εὐλαβικοῦς μετανοίας, ἐφαρμοσθήσεται καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ ἴωραία αὕτη καὶ θεσπέσιος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἐδωγγελική παραβολή. «Συκοὴν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελώνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἤλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ εἶρεν. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελοποιόν. Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐκ εἶρήσκω. Ἐκκαρπία ἀπὸ τῆς συκῆς καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ. Κύριε, ἔφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκίψω περὶ αὐτὴν. Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελοποιόν. Κἄν μὲν ποιῆσθαι καρπὸν, ἔφες, εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκαρπία αὐτὴν». Λουκ. II° 6). Εἰς τὸν ἀμπελὴ καὶ φέροντα ἀμπελοποιόν, τὸ νέον τοῦτο ἔτος ἔσται, ἴσως, τὸ τελευταῖον τῆς ἐπιγείου αὐτοῦ ζωῆς καθότι ὡς τὴν ἀκαρπύον συκοὴν ἐκκαρπία αὐτὸν ὁ ἀμπελοποιός, ὁ θάνατος. «Κατὰ δὲ τὴν σκληρὸν ἡτῆσεν καὶ ἀμπελοποιόν καὶ καρπὸν αὐτοῦ καὶ ἠσέσεν αὐτὸν ὁ ὁ γῆν ἐν ἡμέρᾳ ὁ ὁ γῆς καὶ ἀποκαλῶσεως. Δικαιοκρίσιος τοῦ Θεοῦ, ὅς ἐποθέσει ἐκαστῶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ» (ὁσμ. Β' 4). Δὲν ἐπιτρέπεται λοιπόν, κατ' οὐδέναι λόγον, οὐδεμίαν ἀναβολὴ καὶ βραδύτης εἰς τὸ σωτήριον ἔργον τῆς ἠθικῆς ἡμῶν ἀναπλασέως; ὅθεν ὡραία πάντα ἡμᾶς, ἐξ ἡμῶν ἐργεθῆναι καθότι ἄρχοντες καὶ ἄρχοντες, μεγάλαι καὶ μικραί, πλούσιοι καὶ πένητες, ἐκκλησιαστικοὶ καὶ λαϊκοί, νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, σοφοὶ τε καὶ ἀμαθεῖς, πατέρες καὶ μητέρες, οἱ πῖντες, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, καθεύδομεν τὸν ὀλέθριον ὕπνον τῆς ἀδρανείας καὶ ἄσπασίας, ἀδιαφοροῦντες πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τῶν πρὸς τὸν πλησίον καθηκόντων ἡμῶν, ὡς καὶ πρὸς τὰ σεπτὰ καὶ ζωηφόρα τῆς πατρίδος, τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκογενείας συμφέροντα καὶ δικαιώματα, γενικὰ τε καὶ μερικὰ ἠθικὰς μαρσμοὺς καὶ μάρσμοσόν, φαίνεται, ὅτι κατέλαβεν ἡμᾶς ἀπὸ τινῶν μέλισσα ἐμμαντῶν.

Ἀλλὰ τέλος πάντων, ὦρα καὶ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐγερθῆναι ἢ ἢ τῆς πνευματικῆς δουλείας προέκοψεν, ἢ δὲ ἡμέρα τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἤγγικεν ἀποθώμεθα ὅθεν τὰ ἔργα τοῦ σκοτεινοῦ πρὸς Θεοῦ, πρὸς τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐν ὅσῳ μεθεταῖ ὁ πλῶτος ὁ φωτός.

Κοινοκρίσι, τῆ 1 Ἰανουαρίου 1890.

Γ. Γ. Λο.

ΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΟΥΛΤΙΘΝ I°.

Τοιοῦτοι ἀμετέστατοι καὶ ἀμετέμεστοι νόμοι, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου τὸ κόπος αὐτῶν ἐν τῇ πορείᾳ τῶν ἀνθρωπίνων ἔχοντες καὶ οὐκ ἠδύτητα πλεονέκτημα διδόντες, ἀπὸ τῆς θεῖας ἐπιτοκίας ἐποτρύνονται καὶ τιμωροὶ διὰ τῶν προσήμων ἡμετέριων καὶ πάντων ἡμῶν τὰ διαπραχθέν ἐλάττωμα ἀναλόγων πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ παρανομοῦσι (1), ἐξ ἧν ἀντιθέτως καὶ παρανομοῦσι πᾶσιν τοῖς βροτοῖς ἀκαρπύοντες ἀνθρώπους καὶ ἔθνη (2). Ἡ παρομοία «Ἔστι δικαία ἀφαιρέσις» εἶνε ἀληθευτικῆς καὶ ἀφαιρέσις δὲ πάντως ἐν τῷ βίῳ ἢ ἀσκαρτεία καὶ τὸ ἀπόλυτον κόπος αὐτῆς. Ὅταν τις ἀσκήσῃ ἢ παρανομήσῃ πρὸς πάντως ἐν καιρῷ καὶ τιμωρήσῃ ὑπὸ τῆς θεῖας Μισθία βίωσι καὶ παρμύριον καὶ τρυφὰς ἐπιζητῶνται καὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην ἀποστῶν τῶν χρόνων τοὺς βροτοὺς ἀκαρπύοντες. Ἰαροῦ καὶ αὐτῶν τῶν χρόνων τῆς διακρίσεως τοῦ ἐργαζομένου μὲν τῆς τιμωρίας αὐτῶν καταφασκεῖται ὑπὸ τῶν ἐλλείψεων τῆς συνειδήσεως αὐτῶν νόμου καὶ μεθ' ἡμέραν (3).

Ὁ ἐπιχειρῶν κακόν τι κατὰ τοῦ ἄλλου πάντως βλέπεται, διότι ὅτε μὲν κέραια, ὅτε δὲ μετὰ ἀφαιρέσεων χρόνον τινὸς τὸ κακόν, ὅπερ κατὰ τῶν ἄλλων ἐπινοεῖ καὶ ἐπιχειρεῖ, πάντως κατ' αὐτοῦ τῶν χρόνων στέφεται (4). Ὁ ἄδικαιος πρῶτον ἀνεξαιρέτως καταδικάζεται καὶ ἀφαιρέτως τιμωρεῖται, ἐφ' ὃ δόκιμος καὶ ὁ μετανοήσας βοηθεῖται ὑπὸ τε τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων (5) καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀφαιρέσις καθύπερθε τῶν ἐκθροπῶν ἀθάνατον (6), ἢ δὲ ἐπεὶ εἰ κείνα πρὸς τοὺς ἐκθροπῶν καὶ ἢ φιλικῶν τῶν τρόπων πρὸς αὐτοὺς ἀποβαίνει συνηθέστατα ἀνυσμωτέρη πάντων τῶν ὄψλων (7).

- (1) (1, 84, 10, 4, 81, 5, 39, 1, 9, 39, 2, 1, 32, 25, 14, 31, 11, 18, 5-1, 7 καὶ 11, 2, 4, 3, 12, 23, 4).
- (2) (15, 20, 5, 20, 7, 2).
- (3) (24, 8, 24, 8, 4).
- (4) (3, 87, 11).
- (5) 27, 8, 4).
- (6) 5, 9, 4).
- (7) (5, 10, 1, 5, 12, 2).

Ἐπίσης ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι ὁ ἀγέροχος πάντως τιμωροῦται (1), ὅτι ἡ ἀκαρπία καὶ ἡ ἄσπασία καὶ ἡ ἀνευθμία πάντως ὀλεθρῶν ἐπέρχονται (2) ὅτι ἡ ἀκαρπία καὶ ἡ ἀσπασία καὶ ἡ ἀνευθμία πάντως καὶ ἐν μέσῳ τῆς μερίστης ἀτυχίας κατατρυφῶνται τοὺς ἀνθρώπους καὶ καθίστα αὐτοὺς κακοδοίμους, οὐδαμῶς ἐλευθέρους, ἀλλὰ τὰ μέλιστα ἀνευθμιμένους καὶ ἐπιτιμωμένους ὑπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων (3) ὅτι τὸ παραλόγιον πιστεύειν τοῖς πράγμασι καὶ ἢ ἢ τὴν φιλοδοξίαν πάντως βλέβησιν παρατία γίνονται (4), ὅτι ἐξ ἴσου ἄφρον εἶναι τὸ τολμῶν περιττὰ καὶ τὸ μηδὲν τολμῶν (5), καὶ ἀντιστοίχως. Ἡ ἐπιμέλεια, ἡ φρονήσις, ἡ ἀγχινοία, ἡ γενναϊότης, ἡ σωφροσύνη, ἡ σταθερότης καὶ ἡ φρονιμία εἶνε σωτήριον κατ' ὅσον ὁ μὲν ἐπιμελής καὶ φρόνιμος, καὶ εἰς τὸς χαλεπωτάτας ἀτυχίας ἐν περιπέσει, εἰρήσκει τὸν τρόπον, ὅπως ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῶν καὶ εὐδοκίμησῃ ἐπὶ τέλος (6), ὁ δὲ ἀγχινοὺς καὶ τὸς μερίστας πρόβησιν δύναιται νὰ ἐπιτελέσῃ πολλὰς ἄλλων μοχθῶν καὶ ὀλίγα ὀφθαλμῶν (7), ὁ δὲ γενναῖος καὶ σταθερὸς καὶ φρόνιμος, ἐπειδὴ ὄν συνεισπράττει ὑπὸ τῶν ἐπιτυχιῶν, ἔχει νύφροντα τὸν νοῦν καὶ εὐρίσκει ἐκάστοτε τὰ κατάλληλα μέσοι πρὸς ἐξακολούθησιν καὶ ἐξασφάλισιν αὐτῶν ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ ὑπὸ τῶν ἀτυχῶν καταθραύεται, διὰ τοῦτο διατηρεῖ ἀκέραιον καὶ ἀπαρασθέν τὸν τὴν κρίσιν αὐτοῦ καὶ ἀντεχόμενος τῆς πρῶτης τυροσύνης καλῶς περιστάσεως ἀφελῆται ἐπὶ τέλος. Ἰσοδύνατον δὲ δύναται νὰ ἴδῃ τις ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀπολόουτας μὲν τὰ πάντα ἐκείνους, οἵτινες πρὸ μίθς στήριχθαι ἐφαίνοντο ὅτι ἴσαν κύριοι αὐτῶν, διότι μεθύσαντες ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας ὄν ἠδύναντο νὰ ἀφελῆθωσιν ἐκ τῶν καταστροφῶν αὐτῶν. ἀκατάστατος δὲ αἰσῆς καὶ παρ' ἐλπίδα καὶ κυρίους τῶν πραγμάτων γενόμενος ἐκείνους, οἵτινες πρὸ ὀλίγου ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον ἤδη κατατροπωθῆ καὶ τέλος ἐξαφανισθῆ, διότι ἐργάζοντο γενναῖος καὶ σωφρονοῦς νὰ ὑψίσταται τῆς τύχης τὴν καταφρόν καὶ τὴν ἀσμένειαν (8).

Ἐπίσης ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι οἱ ἐριζοῦντες καὶ μὴ ὁμοιοῦντες ἀδελφοὶ καὶ συμπολιταὶ οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἀφαιρίζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς περιουσίας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς πατρίδας αὐτῶν ἄρῃν ἐξολοθρεύουσιν, ἐφ' οἱ μετριοπαθεῖς καὶ μὴ τετυφωμένοι, οἱ στήριχθαι ἄλλήλους καὶ παραβλέποντες τὰ σφάλματα ἄλ-

λήλων πλὴν τοῦ ὅτι σωτήριος πάντων, καὶ πατρίδας καὶ τέκνων καὶ περιουσιῶν, γίνονται, ἀλλὰ καὶ διαβίωσι μετὰ τῆς καλλίστης φήμης καὶ δόξης. Ἡ ἱστορία πρὸς τοῦτους διδάσκει ὅτι τὰ ἔθνη ἐνὸς πειθαρχοῦσι τοῖς νόμοις καὶ τιμῶσι τοὺς ἄρχοντες αὐτῶν καὶ σέβονται βῆτι σεβασμῶν ἕξιν εἶνε, πάντως ἀξένοισι καὶ προκόπτουσιν, ὅσον μικρὰ καὶ ἔν ἦνε πέραντα δὲ ἀφαιρίζονται καὶ τὰ μέγιστα καὶ ἰσχυρότατα καὶ πολυχρονιώτατα ἔθνη ἀκίμη, κείραν πάντων τῶν κακῶν ἐν τῷ μεταξὺ λαμβάνονται, ὅταν οἱ πολῖται ἐρίωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ ὅταν ἀπειθείς πρὸς τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ ἀσεβεῖς ἀποβῶσι (9).

Ἡ πλὴν τοῦτων ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι ἡ πολυτέλεια, ἡ ἀκολασία, ἡ εἰσαγωγή ξένων ἡθῶν φθειροῦσι πᾶσιν πολιταῖν (10), ὅτι ἡ φιλαργυρία εἶνε βλαπτικωτάτη εἰς τε τὸν ἰδιωτικὸν καὶ τὸν δημόσιον βίον, διότι αὕτη γίνεται πάντως παρεμία τῆς ἀλογιστίας, τῆς παραμελήσεως τοῦ καθήκοντος, τῆς ἔρσεως τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ πάντων τῶν μερίστων παθημάτων καὶ συμφορῶν, καταφθοῦσα οὕτω ἔθνη μέγιστα καὶ κράτη ἰσχυρότατα τέλειον νὰ ἐξολοθρεύῃ (11), ὅτι ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ φιλοχρημοσύνη καὶ ἡ ἄσπασία τῶν πολιτῶν, ἡ ἀπειρία καὶ ἡ ἀνεκτικότητα τῶν ὑπαλλήλων, ἡ μικρονοία καὶ αἱ ἐριδες, ἡ ἀρχομανία καὶ τὸ φιλόπρωτον καὶ ἡ ἄσπασία τῶν προσημίων ἐξαφανίζονται τέλειον καὶ ἰδιώτας καὶ ἔθνη ὅλα (12), ὅτι ἡ μὲν θειλία καὶ ἡ ὀλιγογία ἀφαιρίζει τὰ ἔθνη, ἡ δὲ εὐφροσύνη καὶ ἡ γενναϊότης σώζει αὐτὰ (13). Εἰς ὅσον χαλεπὰς περιστάσεις καὶ ἔν εὐρεθῆ ἔθνος τι, ὅταν ἴψη πᾶν ἄλλο τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ καλοῦ φρονεῖν, ὅταν ἐκθύμωσιν καὶ γενναϊοφύχως ἔπιεργαί εἰς τοὺς κινδύνους, ὅταν μετὰ φρονήσεως βάλῃ εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ, ὅταν ἦνε πρόθυμον εἰς πᾶσιν θυσίαν καὶ ὀνηγήται ὑπ' ἀνδρῶν φιλοτίμων καὶ ἀνδρόδῃ τὴν ψυχὴν ἐχόντων, ὑπ' ἀνδρῶν ὄντως προστάτων τοῦ ἔθνους, τὴν ψυχὴν αὐτῶν τιθεμένων ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τότε δύναται μὲν τὸ ἔθνος αὐτὸ νὰ ὑποστῇ τὰς φοβερωτάτας βλέβας, ἀλλὰ νὰ ἀφανισθῆ εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον, τὸ μὲν διότι πέφικε τὸ σίσιμον, καὶ τὸ μεγαλόφρον τῶν μαχομένων ἀνδρῶν νὰ συντρέψῃ καὶ νὰ καταιπλήσῃ τοὺς ἔχρους, τὸ δὲ ὁ παρὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων φῶσει ἐπακολουθῶν τοῖς ἄδικαιος πάσχουσι καὶ τοῖς εὐφύχως ἀγωνιζομένοις ἔλεος, τὸ δὲ ἢ κατὰ πάντα τοῖς εὐγενεῖς

- (1) (1, 35, 3, 37, 1, 2).
- (2) 5, 88, 15, 34, 35 ἀπόσ. 78).
- (3) 3, 4, 5, 2, 7, 1).
- (4) (3, 70, 7).
- (5) 4, 34, 2).
- (6) 5, 88).
- (7) 5, 10, 4).
- (8) (10, 14, 3, 4, 1, 4, 10, 36, 1).

- (1) (24, 8, α καὶ 8, β, 1, 71, 7).
- (2) (32, 1, 3, 31, 24, 18, 11, 2).
- (3) (29, 1, Γ, 29, 1, 4, 4).
- (4) 37, 4, Γ, 10, 23, 9, 15, 34, 26, 2, 8).
- (5) (4, 58, 11, 2, 9, 6).

ἀγώνας φύσει ἐπισυμβαίνουσα ἀθρόα ἐξέγερο-
 σις συμπασῶν τῶν γενναίων ὄρωδων σύμπαν-
 τος τοῦ ἔθνους οὐχὶ σπανίως παρεκτρέποντα
 τὴν φροῶν τῶν πραγμάτων, τέλειον μεταβάλλου-
 λουσι αὐτά· οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς τότε μεταμέ-
 λονται διὰ τὴν πρὸς ἔθνη εὐψυχα ἀσπλη-
 γίαν καὶ σκληρότητα αὐτῶν, αἱ τερόσται
 ἀπώλειαν ταχέως ἐπανορθοῦνται καὶ ἡ εὐκλει-
 παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ζωηρὰ διαμένει. Τῆς πα-
 τριδος κινδυνουσύνης πρέπει ἐκθύμως πάντες
 νὰ θύπτονται εἰς τὸν κάλλιτον τοῦτον ἀγῶνα,
 νὰ ἀπολυμῶνται ἐκ τῶ πάντων, καὶ τὰ πα-
 ρὰ λόγον ἀκήμη, ὅταν πάντα τὰ κατὰ λόγον
 δοκιμασθέντα οὐδαμῶς λυσιτελεῖ ἐποδειχθῶσι.
 Διὸ οὐδέποτε οὐδὲ εἰς τὰς ἐπεληρωτικότητας
 περιστάσεις πρέπει νὰ συνθροισθῶνται καὶ νὰ
 συνεκρίσθωσιν τὰ ἀνθρώπων ἔθνη, ἀλλὰ θεο-
 ραλέως νὰ ἀντεπεξέχονται κατὰ τῶν ἐχθρῶν,
 ὅσον πολλοὶ καὶ ἔν ἡμε, ὅσον τελείως ἐξω-
 πλισμένοι καὶ ἔν ἡμε, ὅσα μέσα πολεμικὰ καὶ
 ἔν ἔχουσι νὰ διαθέσωσιν. Ὁ ἀγὼν περὶ τῆς
 ἰδίας χώρας εἶναι τι θεῖον, ἐμφυσιᾶ ὄντα μὴ
 ἀκαταγώνιστον εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνιζο-
 μένους, δι' ἧς τῶν ἐχθρῶν αἱ μυριάδες δια-
 σκυρπίζονται, αἱ τὸλμαι ἀπαμβλύρονται καὶ αἱ
 παμμέγιστα αὐτῶν παρασκευαὶ ἐξουθενίζον-
 ται. Οὐτε ἵσαξ οὔτε δις ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε ὁ
 κόσμος ἀνδρας εὐαφιδμοὺς, ἀλλὰ μεγαλοψύχους,
 ἐμπνευσμένους ὑπὸ τοῦ φωτός τῆς ἐλευθερίας
 καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατριὸν αὐτῶν χῶ-
 ραν νὰ μεταβάλλονται εἰς γίγαντας ἀπέναντι
 τῶν πολυκέρδημων ἐχθρῶν καὶ ἀνελπίστως καὶ
 ἐνδόξως νὰ διασχυρπίζωσιν αὐτούς. Ὅταν δὲ
 οἱ ὑπὲρ τῆς πατριῶν χώρας ἀγωνιζόμενοι οὐδα-
 μῶς ἐκπλήττωνται ἀπὸ τὸ πῶσόν τῶν ἐχθρῶν
 δυνάμεων, ἀλλὰ θαρσύνονται ἀντεπεξέχονται
 κατ' αὐτῶν, ἐμφορῶν καὶ μετὰ λογισμῶν βί-
 νουσι διὰ τῶν κινδύνων, καρτερικῶς πάντα τὰ
 θεῖα ὑπομένουσι καὶ μεγαλοψύχως μέχρι τῆς
 ἐξαντλήσεως καὶ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἐλπί-
 δος ἀγωνιζόμενοι, μετὰ βεβαιότητος οὐ μόνον ἡ
 κινδυνουσύσα αὐτῶν χώρα σώζεται, ἀλλὰ καὶ ἡ
 μνήμη αὐτῶν ἀείποτε ἐδλογητὴ παραμένει
 ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ γένους. Ὅπως δὲ μετὰ
 βεβαιότητος σώζονται τὰ μεγαλόψυχα καὶ τολ-
 μηρὰ ἔθνη, ὅπως μετὰ βεβαιότητος ἡ ἀνδρώ-
 δης καὶ γενναία στάσις τῶν πολιτῶν μεταβάλλει
 τὴν τύχην τῶν ἔθνων καὶ δυστυχισάντων
 εἶτι, ὅπως μετὰ βεβαιότητος ἡ εὐτολμία διατη-
 ρεῖ τὴν πατρίδα ἕθιστον καὶ τὴν ἐλευθερίαν
 ἀκεραίαν καὶ ἔν κατασχύνει τὸ γένος, οἷτως
 ἐπίσης μετὰ βεβαιότητος αἰσχυρῶς καὶ ἐπνευ-
 δίστως ἐξαφανίζονται ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, ὅσα εἶναι
 ἔπι στα πρὸς τοὺς συναγωνιζομένους καὶ
 ἔν να νδρα, ὅσα δὲ ἐν ἐχουσι νοὺν καὶ
 ὅσα μετὰ τῆς μεγίστης ἀναισχυντίας τὰς εὐτε

λεστώτας καὶ ἀτιμωτικότητας πράξεις πρᾶτου-
 σιν. (1)
 εἶναι δὲ σφόδρα ἐσφαλιμένη ἡ γνώμη τῶν
 φρονούντων ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος συνεπάγει-
 ται τὴν ἀπώλειαν πολλῶν καὶ πολυτίμων ἀγα-
 θῶν, τὴν θάνατον δηλ. παμπόλλων ἀνθρώ-
 πων, τὴν δυστυχίαν πολλῶν οἰκογενειῶν, τὴν
 ἀπώλειαν πολλῶν περιουσιῶν, τὸν ἀφανισμόν
 πολλῶν καὶ ἀνθηρῶν πόλεων καὶ τὰ τοιαῦτα,
 διὰ τοῦτο οὐδέποτε οὐδαμῶς πρέπει νὰ ἐπι-
 χερῶσιν αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' αἰετοί ἡ-
 συχίαν ἀγοντες νὰ ὑπομένουσι καὶ τὰ αἰσχ-
 ρα καὶ βλαβερώτατα μᾶλλον παρὰ νὰ ἐκτί-
 θενται εἰς τοὺς φοβεροὺς τούτους κινδύνους.
 Ναὶ ὁ πόλεμος εἶναι τῷ ὄντι φοβερὸν τι καὶ
 συνεπάγεται ὁμολογουμένως τὸν ἀφανισμόν
 πολλῶν ἀνθρώπων ἀγαθῶν· ἀλλὰ τούτων
 ὑπόχουσι καὶ ἄλλοι ἀγαθὰ πολὺ ἀνώτερος ἢ
 ἰσχυροῦσιν, ἡ παροχῆσιν, ἡ ἐλευθε-
 ρία, ἡ πᾶσι τῆς ἀποκτήσεως καὶ τῆς διαφυλά-
 ξεως τῶν ὁποίων ἐκθύμως πρέπει νὰ θιπτά-
 μεθα εἰς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους καὶ προ-
 θύμως νὰ ἀνταδωχόμεθα πᾶσαν θυσίαν, καὶ νὰ
 ὑψιστάμεθα πᾶσαν κακουργίαν, ἐπ' οὐδενὶ δὲ
 λόγῳ οὐδέποτε, τούτων τῶν τιμαλφεστάτων ἀν-
 θρωπίνων ἀγαθῶν κινδυνουθέντων, νὰ ἄρωμεν
 ἀσχήνην. Κάκιστα ἐπαίξε καὶ τοῦτον ἔνεκα
 πολλοὺ φόνου ἔξως εἶναι ὁ Ἡρόδοτος, ὅστις
 ἵνα ἐπικαλύψῃ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀντιθετικὴν
 συμπεριφορὰν τῶν πατριωτῶν αὐτοῦ Ἑθναίων,
 καταπροδωσάντων τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰ Μηδικὰ,
 ἐποίησε τοὺς στίχους αὐτοῦ ἢ τὸ κοινόν
 τῆς ἁστων ἐν ἐνδία τιθεῖς ἐρε-
 νησάτω μερζάδνοσος ἡσυχίας
 τὸ φαιδρὸν φάος ταιῆς τῆς γνώμης
 οὐδαμῶς εἶναι αἰσχίστη καὶ βλαβερωτάτη, καὶ
 τοῖ ἐχουσι κοινὸν τινα ἐπίφασιν πιδανότητος·
 διότι τὰ μὲν ἢ ἐρήμη εἶναι κάλλιτον καὶ
 λυσιτελέστατον κτήμα, ἀλλ' εἶναι τοιαύτη μῶ-
 νον, ὅταν ἄρνηται μετὰ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
 πρέπειτος, ἐρεῖ, ὅταν ἄρνηται μετὰ κακίας καὶ
 δειλίας ἐπονειόστων, εἶναι πάντων τῶν ἐν ἀν-
 θρώποις αἰσχίστον καὶ βλαβερώτατον. (2)
 Χ. ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ.

Ο ΘΕΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Κατὰ τὸν Η' ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ).
 ὦ! πόσον εἶνε ἠζυμαστὸν
 ἐν πλάσῃ, Κύριε, τῇ γῇ
 τὸ ὄνομά σου τὸ σεπτόν,
 ὕπερ ἢ κτίσις ἐλλογῆ!

(1) (29, 6. 6. 40, 4, 8. 38, 1 α—1, 4. 1, 31, 8.
 5, 76, 11. 6, 58, 13. 2, 35, 33, 16, α, 4).
 (2) (4, 31, 2).

Ἄφρονος τῆς δόξης σου, Θεέ,
 ἐστῆσας ἄνω οὐρανῶν
 καὶ κύλη σου αἱ στρατιαὶ
 ἄλλων ὄλων γεινῶν.
 Ἄπὸ χειλέων ἀπλόων,
 ἀπὸ στομάτων βραβυκῶν,
 αἶνον ἡγομήσας καλόν,
 τὴν σὸν ἐχθρῶν κακουργίαν.
 Τούς ἀπερᾶντους οὐρανούς,
 ἔργον χειρῶν σου, Θεοῦ,
 τίσσης ἀστέρων φωτεινῶν·
 καὶ ἐξίσταμαι καὶ ἄπορῶ!
 Κι' ἀναφωνῶ πρὸς τὸν Θεόν,
 Ἦς εἶν' ὁ ἀνθρώπος αὐτός,
 οὐ μακροβίους προνοῶν,
 ὁ τίττον σοὶ ἀγαπητός:
 Μικρὸν ἡλάττωσας αὐτὸν
 τὸν ἕστων τῶν ἀγγελοῦν,
 διότι ἐπέληρωσας ἠγαθόν·
 ἀλλ' ὅσως εἶνε σὴ εἰκόνη.
 Τίμη καὶ δόξη στεφανῶν
 τὸ ὑποτάσσας ὑπ' αὐτῶν
 γίνῃ βῶν, ἡμιῶν, κτηνῶν,
 πετρῶν, ἔχθρων, ἐρπετῶν.
 ὦ! πόσον εἶναι ἠζυμαστὸν
 ἐν πλάσῃ, Κύριε, τῇ γῇ
 τὸ ὄνομά σου τὸ σεπτόν,
 ὕπερ ἢ κτίσις ἐλλογῆ!

Λευκωσίη Κύπρου τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1889.
 Ν. ΚΑΛΛΟΝΑΣ.

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΚ. ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Ὁ καθηγητὴς ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει
 Ρωσικῶν γυμνασίῳ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας
 κ. Λοῦζος Ἑλθεὶς ἐπέμψε τὴν κατωτέρω ἐπιστο-
 λὴν πρὸς τὸν ἀδελφόν του, διδάκτορα ἡδὴ τῆς
 ἱατρικῆς, καὶ τοὺς ἄλλους συμπολίτας του φοι-
 τητάς, ἢ δημοσιεύομεν ἐπὶ τὸν ἀνωτέρω τί-
 τλον, ὡς ἀφορῶσαν τὸ ὑπὸ τοῦ Γερουκίρκου τοῦ
 Συλλόγου γινόμενον κίνημα κατὰ πᾶσαν
 Κυριακὴν ἐν τῷ μαθ τῆς Χριστοσκλητικώσεως.

Ἐν ΚΩΝΗΠΟΛΕΙ τῇ 6η Σεπτεμβρίου 1889.

Ἀγαπητέ μοι ἀδελφὲ καὶ αἱ ἄλλοι φίλοι οἱ ἐν Ἀθή-
 ραις σπουδάζοντες.
 Ἐν τῶν ἐσχολίῳ μου δὲν ἠνέκαρξα νὰ γράψω
 ἡμῖν, πᾶς ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀποδεχθῆτε τὴν ἐπὶ τῆς
 Ἀναπλάσεως πρὸς πᾶσαν τὴν πατριωτικὴν εὐ-
 λαίαν γυμνασίῳ προτροπὴν τοῦ νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸν
 ναόν, ἐν ᾧ Γερουκίρκος τοῦ Συλλόγου μέλει νὰ διδά-
 σκῃ ταπεινῶς. Γινώσκω, ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι
 σπουδασταὶ ἔχετε εὐσέβειαν μέγιστα τῆς νομιζομένης,
 ὅτι ἐχρημάζοντο, λογικὴν ἐξήγησιν τῶν ἐπιτολῶν τῆς

ὡς δὲν ἀφιγμένω, ὅτι καὶ σίμπος ὁ Ἑλληνας λαὸς
 δὲν εἶνε ὅσον ἐπιλήρητος πρὸς τὸ θεῖον ἐδάφηρον. Γι-
 νώσκω, ὅτι πολλοὶ ἐχρημάζοντες εἰς τὸν ναόν, ἐν ἡμέραις
 μέγισταις οὐκαρτερικῶν ἐργῶν, ἵνα προσηγορευθῆτε ὅτι
 τῶν φιλήτων ἔθνη ἐν τῷ εἰς τὴν αὐτὴν προσεγγῆν
 καθεστῶσιν τύποι.
 Ἀλλὰ δὲν ἀφαιρῶν ἡμῖν οἱ σπάνιοι αἱρεῖ ἐπισκέ-
 ψεις ἡμῶν εἰς τὸν ναόν, ἀλλ' ἐπιθυμοῦμεν νὰ φοιτῶτε
 εἰς αὐτὸν ταπεινῶς. Αἰγὼ δὲ ἀειθυμοῦμεν, διότι
 εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐμφορῶν τὴν γνώμην τῶν γοητῶν
 ἡμῶν, τοῦ οἴκου ἡμῶν. Ἐχρημάζοντες ἡμῶν
 ἀναπαύομεθα, ὅταν γινώσκωμεν, ὅτι διατελεῖτε ἐν ταῖς
 κόποις τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅτι ἕκαστὸς τοῖς ἐκτελέστων
 τῆς ἐβδομάδος ἀφίετε νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὴν ψυχὴν
 ἡμῶν αἱ σωτήρια ἐπιτολὴ τῆς ἰσθμῆς ἡμῶν Θεοσεβείας.
 Καὶ ὅταν ἡμεῖς οἱ προσβήτοροι λέγομεν, ὅτι ἐν τῶν
 ἐπιτολῶν τῆς χριστιανικῆς Θεοσεβείας παρῆται σωτήρια,
 δὲν λέγομεν κενὰς λόγους, ἀλλὰ τῆς ἰσθμῆς ἡμῶν βέ-
 βαια πειρώματα. Καὶ οἱ νεώτεροι δὲ πάντες πρὸς τῆς
 ἰδίας πόσεως θὰ ἔχον ἐκλόνητον περὶ τούτου πιστο-
 θησιν, ἐν ᾗ περὶ ἡμῶν φιλοσοφικῆ καὶ θεοσεβεικῆ
 παιδεία δὲν ἦε οὐκ ἄλλοις, ὡς εἶνε τὸν.
 Ἀλλὰ δὲν πρᾶσται τὸν νὰ κινήσωμεν περὶ τῶν κα-
 κῶν ἢ τῶν καλῶν ἐχθρῶν. Σκοπός, ὡς εἶπον, τῆς ἐπι-
 τολῆς μου εἶναι νὰ ἠδύσω ἡμῖν, ὅτι ἐπιθυμοῦμεν
 νὰ πρᾶξῆτε κατὰ τὴν προτροπὴν τῆς Ἀναπλάσεως, δι'
 ἢν οἱ αἰετοὶ ἡμῶν ἐργαστησόμενοι τῷ Συλλόγῳ. Προ-
 ἔχεσθε ταπεινῶς εἰς τὸν ναόν κατελεῖσται πᾶσαν
 ἄλλην φροντίδα καὶ ὅσα ἐξ ἡμῶν παρασκευάζεσθε
 εἰς ἐπιτολῆς, μὴ προσηγορευθῆτε ἡμῖν αἰετοὺς τὴν ἀνάγ-
 κην τῆς μελέτης. Δὲν εἶνε ἴσως ἀνάγκη, ἀλλ' οὐδ' εἶνε
 δυνατὸν νὰ ὑποδείξω ἡμῖν ἐν συντόμῳ ἐπιστολῆ, πό-
 σον ὀφείλει ἡ χεῖρ τῆς προσηγορίας καὶ τῆς ἀφορ-
 σῆς τοῦ θεοῦ λόγον ἕκαστὸς τῆς ἐβδομάδος γινόμε-
 νη διακοπῇ τῆς μελέτης. Προσηγορευθε εἰς τὸν ναόν
 κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, παρανολοῦσθε ἕνα δι-
 λεκτικῶν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Γερουκίρκου, καὶ θὰ
 ἴδητε, πόσον ὠραῖος εἶνε ὁ χριστιανικὸς βίος, πόσον
 σωτήρια εἶνε αἱ ἐπιτολὴ τῆς χριστιανικῆς Θεοσεβείας·
 θὰ ἴδητε, ὅτι ἡ χριστιανικὴ Θεοσεβεία ἀνεκταλῆσθε
 τὰ ἐργαστήσων τῶν ἰσθμῶν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ
 ἡ καρδιά ἡμῶν ἢ φιλῆ τοῦ ἰδεώδους θεοπροσπολιθῆ
 τῇ τοιαύτῃ Θεοσεβείᾳ. Θὰ ἴδητε, ὅτι ἡ χριστιανικὴ
 Θεοσεβεία εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς Θεοσεβείας καὶ ὁ ναός ἡμῶν
 ὁ εὐδαιμόνιος εἰς μελέτην τῶν ἐπιστημονικῶν ἐληθνε-
 ῶν θὰ πεισθῆ, ὅτι οἱ γνώμαι αὐτῆς εἶνε ἐκλόνητοι
 ἀλλήτοις.
 Ταῦτα δὲ εἶνε τὸ πλεονέκτημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη
 ἡ ἐκκλησία ἡμῶν προσλαμβάνουσα τὴν ἐν τῆς ἐξήγη-
 σεως τοῦ θεοῦ λόγον δέξαται, ὅτι διὰ τῆς ἐξήγησεως
 κατῆς, γινόμενης ἐπ' ἀπορῶν ἐπιστημονικῶν, θὰ πεί-
 θηται ὁ ναός τῶν ἐκκλησιαστικῶν περὶ τοῦ ἀναμφε-
 σβητήτων τῶν γνομῶν τῆς Θεοσεβείας καὶ θὰ ἀποδείξῃται
 ἡ ψυχὴ τῶν εἰς συνεκλήθησαν τῶν συνεκλήθητων, ὅσα
 εἶνε ἐπιτήδειαι νὰ παραγάγωσιν εἰς τὴν ψυχὴν αἱ
 ἰδέαι τῆς ἀδελφότητος, τῆς δικαιοσύνης, τῆς στοργῆς, τῆς
 φιλίας, τῆς εὐδότητος, τῆς φιλοπονίας, τῆς ἐρήνης,
 τῆς ἀγάπης, τὰς ὁποίας παραγγέλλει ἡ χριστιανικὴ
 Θεοσεβεία.
 Νομίζω δὲ, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἐπιστημονικῆς ἐξη-
 γήσεως τοῦ θεοῦ λόγον εἶνε ἐν τῶν αἰτίων, δι' αἱ οἱ
 πεποιθήμενοι δὲν ἐφάπτοντο εἰς τὸν ναόν. Διότι πᾶσα
 σχεδὸν ἡ λειτουργία, οἱ ἡμεῖς, αἱ προσευχαί, ἀπειθῶ-
 νται μέγιστα πρὸς τὸ συνεκλήθητον τῆς ψυχῆς, ἢ
 δὲ ἀνάγκη τῶν Γραικῶν ἔσιν ἐξήγησεως αὐτῶν δὲν
 ἱκανοποιεῖ τὸν ναόν, ὅταν ὁ ἀνορθῶς ἦε εὐδαιμό-
 νιος εἰς ἐπιστημονικῶν ἐρεῶσιν. Οἱ πεποιθήμενοι
 ἄρα χριστιανοὶ δὲν ἀφήνοντο ἐκ τοῦ καθ' ἑαυτοὺς
 ὅτι ἐχρημάζοντο, λογικὴν ἐξήγησιν τῶν ἐπιτολῶν τῆς

Θρησκείας, και οι λόγοι της Ευαγγελίας δεν εδωσαν ένοια την μάχη εμάς, δι' ης η φωνή του πεπεισμένου συγκροτεί εν ταίς τοιαύταις την εις το συνοσηθικόν εβίης επιδρομάν και την γένεσιν συνοσηθισμάτων. διόθεν εφάρτην προθέσιμος και ταπεινός εις τον καθόν.

Αλλά εννοηθείσως της άνάγκης λειτουργικώς εξηγήσας της Θρησκείας, καταβλαβόμενον πώς πληρώσιν της άνάγκης αξιοπιστην προσπειθειών και μόνον άναγκής τριετις ού κηρύγματος του Θεού λόγω, οι πεπεισμένοι αθάνατοι λόγοι έχουσι να μη απείσμη μετά προθέσιμος και ενθουσιασμού να υποδεχθώτε ως έταχθη γεγονός το καταστροφέν, ενθουσιάζοντες μόνον διό του βίου υμών τους λογαζομένους, παροξύνεται δέ την εν της ζωώσεως των εξηγημένων θεών λόγω προσσηγορεύειν αφήμιαν, ώστε και ημεϊς οι αθάνατοι υμών να χερσώμεν εφ' υμίν, πεπεισθέντες ότι διατιθέτε άποσώμενοι των θεών λόγω και ότι παύσηται ενταίς υμίν, σωφρονείτε, λογισθήσθε φιλοσόφως το έργον υμών και τερματίτε μόνον γλώσσας χορηγώσης, κείσθε δέ ήθητην θάρσην, δι' όν έσεσθε ίκανοί να βοηθήσθε υμίν αθάνατοι και να επιληφώσθε τα πούτα των οίκων υμών την παρτίαν και τα άλλα βρά και άπαρέβρα καθήματα.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΙΟ ΠΙΝΑΤΙΟΥ ΜΟΣΧΑΚΗ

«Αλλ' ή' τι δύνασαι, βοηθήσον υμίν, αλεγγυεσθίτε ήρ' ημεις.» (Μάρκ. θ' 22).

Πατήρ δυστυχής είχαν υιόν παιδιόθεν υπό δαιμόνης καταχόμενον νόσου. Έν πάσχοντα τούτων υιόν έφεραν ο δυστυχής πατήρ εις τον Ίησουν και γονυπετήσας ενόησαν αυτόν παρεκλίθει αυτόν μετά θαυμάσιον λέγων: « Ή' τι δύνασαι, βοηθήσον υμίν, απλαγχυεσθίτε εφ' ημεις ». Και ο Ίησους εν τη απείρω αυτού άγάπης, επλαγχυθήσθη, τον πάσχοντα και εβράβευσαν αυτόν. Ταύτα διαγγέλλεται υμίν ο Ιερής ευαγγελιστής Μάρκος εν τη σήμερον άναγνωσθείσῃ περιεχομένη, του Ευαγγελίου αυτού.

Πουάνκι, ευσθεϊ; άκουσαι, ποσάνκι και ημαϊς εν τη βίη υμών αναγκάζομεθα γονυπετούμετας και θαυμάσιους να ύψώμεν τας χερσας εις τον Θεόν και να επικαλέσμεθα την βοήθειαν αυτού εν τη μέση των συμφορών και των κινδύνων! Πουάνκι άνεν τής ελπίδος εις την Θεϊάν άντιλήψην ο βίος υμών θα απέθανε φορτίον βραχί και δυσδόσασκτον! Και όμως πόσοι εξ ημών ή άρνούονται τελείως την πίστιν εις την Θεϊάν πρόνοιαν ή εν λόγους μένον πιστεύουσιν εις αυτήν! Πόσοι και εξ αυτών ενάδων, ατινας υκαχώνουσι ότι εινε αληθεϊς χριστιανοί, δυσπιστοεουσιν εις την Θεϊάν Πρόνοιαν και μαρφημοεουσι και γογγύζουσι κατ' αυτης, εταν διωγησι και θλίψεις επέλθουσι κατ' αυτών! Διό τούτου θα λαλήσω προς

1 Η άμιλίε αυτη έλέσθη εν τω καθ' αυτον Γεωργίου τη Λ'. Κορινθική της Αλεγάτης Τεσσαρακοστής.

υμίν σήμερον περί μιας των θεμελιωδαστέρων και πολυτιμοτέρων άλλαθειών της πίστεις υμών, περί τής Θεϊης προνοίας.

Υπάρχει τή' ουτι θεϊα πρόνοια; Και' υπάρχει, διότι υπάρχει θεός, ουτις εδημιούργησε τον κόσμον και πάντα τα εν αυτώ. (1) Θεός εινε η πρώτη και ύψιστη των όντων αιτία. Δεν έχει, δεν δύναται να έχη την αιτίαν παρ' άλλου τινος, διότι θα έπρεπε να εινε δημιουργός. Είνα άρα τέλειον να ο θεός ούδαμώς έχει χροϊαν, εινε άναρθεός και άποσώμενος εδημιούργησε τον κόσμον ούχι εξ ανάγκης, άλλ' εξ άγάπης και αγαλλότητος. Δεν εινε λοιπόν δυνατόν να παραδεχθώμεν ότι ο θεός, εδημιούργησε τον κόσμον, ενκατέλειπον αυτόν εις την τύχην αυτού. Πώς; οι βασιλείς προστατεύουσι τους λαούς αυτών, οι άρχοντες φροντίζουσι περί των υπηκόων αυτών, οι καλλιτέχναι αιδιόθουνται στοργήν προς τα προϊόντα της τέχνης αυτών, αυτά τα άγρια θηρία άρμαρψότουσ άγαπώουσι τα τέκνα αυτών και προστατεύουσιν αυτά και ο θεός. Οτις εινε αυτή η άγάπη, αυτή η αγάλη και η πηγή παντός αγαλλοί. Ο θεός θα ήτο ταπεινός σκληρός και απάθερος, σκληρότερος και αυτών των άγρίων θηρίων, άντε να' άδικαφορή περί της τέχνης του κόσμου, να μη μαρμινξ, να μη προνοή περί των πλάσμετων αυτού! Διό τούτου η πίστις εις τον Θεόν εινε άκατακλήτως συνδεμένη μετά της πίστεις εις την Θεϊάν πρόνοιαν. Διό τούτου ο πιστεύων εις τον Θεόν αναγκάζεσαι να πιστεύη και εις την Θεϊάν πρόνοιαν. Διό τούτου πολύ δικαίως φιλόσοφος τις θουκίς ειπεν, ότι συνεπίστετος προς Ιουάνθ εινε ο άρνούμενος τον Θεόν η ο πιστεύων μόνον εις Θεόν, άρνούμενος δέ την πρόνοιαν αυτού διότι, εθακλόνηται λέγων, εινε ελαγχιότερον παράλογον να' άρνούηαι τις τον Θεόν η να πιστεύη εις Θεόν εδωκον, σκληρόν και βρόδον, ουτις δεν προνοεί περί των όντων, άτινα αυτός εν τού μη άντος έφραει εις το ειναι, ότι α αυτός εδημιούργησε.

Έν πίστιν εις την Θεϊάν Πρόνοιαν θα κατανοήσγη ότι μάλλον, ευσθεϊς άκουσαι, να ρίψγη βλήμμα εταπεινών εις την ιστορίαν. Έν τη παγκοσμίη ιστορίη, εν τη μέση των πολιτικοκοιτίριον και συνθεσιστήριον ιστορικόν γεγονότων διαρτάται προδήλως ευκίης συστάς, ουτις βραδέως μόν και δε' ελογμούν πολλών, άλλ' ευσταθής και άπαρηγγίλιτος βρηνει πάντοτε εις την πραγματικώτην αυτού. Είνα ελόγηται βεβαιωμένη υπό του κόσμου επιφανής άνδρών, ότι ελάγιστα δύναται να κατανοήσγη την ιστορίαν ενάδων, ουτις περιορίζεται εις άπλής χρονολογίας και εις τα επί μέρους ιστορικά γεγονότα, άλλά δεν διαστ

θύνει εις την εσωτερικήν αυτών συνάρθειαν και την άλληλεπίδρασιν, δεν εξετάζει την βελτίωτον αυτών λόγον και την σκοπών, άρμολιουσαι πρό της άνωτέρας ήθικης δυνάμεως, ήτις εμφαίνεται πανταχοί και διευθύνει τα πάντα εις τον προωρσόθησαν σκοπών. Πάντες οι λαοί, και αυτοί οι βρόδον και άγριοι, παρεδόθησαν πάντοτε τον Θεϊόν δάκτυλον εν τη ιστορίη, επίστευσαν πάντοτε εις την Θεϊάν πρόνοιαν. Διατί τή' ουτι προσσηγήθησαν, διατί προσέφερον θυσίας εις τον Θεόν, διατί επικαλέσθησαν την βοήθειαν αυτού εν τοις κινδύνου, εν ταίς συμφοραίς, εν ταίς δυσχεραίαις του βίου; διότι ενδομύχως επίστασαν ότι ο θεός, δεν μένει άδικαφορός εις πάν ότι συμβαίνει επί της γής. Η πίστις δ' αυτη, του ανθρώπινου γένους εις την Θεϊάν Πρόνοιαν δεν δύναται να προσέρχγη εν παθήν και παράλθεων διότι εινε πίστις καθολική, εινε η γωνή της φύσεως, εινε έμφανής αιτιόμητας, βελήματα εγγεχαρχαγμένου εν τη ανθρώπινη καρδίη. Και αυτός ο άπεθής, ουτις εν τη εδωχίη άρνούται τον Θεόν και μυατηρίζει την Θεϊάν Πρόνοιαν, ποσάνκι ως ο δυστυχής πατήρ του σημερινού ευαγγελίου γονυπετών μετά θαυμάσιον επικαλείται την Θεϊάν βοήθειαν, εταν θλίψεις και στενοχορηίαι κατακλύσωιν αυτών! Πόσων άσεδών τοιούτων παραδείγματα αναφέρει η ιστορία!

Αλλά προς τί οι πραιτέροι άποδειξίτε και μαρτυρήαι; Μη πών τα συμβαίνον και' εκάστην πρό των εφθολιμών υμών δεν άρκει να πείση ημεις ότι ο θεός προνοεί τή' ουτι περί υμών, διευθύνει πάντα τα εν τη κόσμω μετά σοφίας άπείρου και αγαλλότητος;

Δεν εινε ο θεός, ουτις εθιμη τους άματαδίλους νόμους, και' ους μυριόδας και μυριόδες των αστέρων κινούται υπέρηον υμών μετά τάσης άρμονίας; Δεν εινε ο θεός, ουτις έθετο εις τον άκαυτον όρια άνυπέροβητα; Δεν εινε ο θεός, ουτις έκανόνεσε τόσον θαυμασιώς τας όρας του έτους; Δεν εινε ο θεός, ουτις έχει εν χερσί τους άνέμους και τας θυέλλας;

Ίδετε τα άνθη και τους καρπούς, τα παντοειδή δένδρα και τα φυτά, τα μέταλλα και τους λοιπούς θεσηυρούς τους κεχυμένους εν τη γή, πάντα ταύτα δεν προσσημίζονται θαυμασίως προς τας διαφόρους ημών άνάγκας και τας νομημιωτάς ημών επιθημίας;

Ίδετε τα απειροπληθή ενείνα ζώα, άτινα ελκύνουσι τον θαυμασμένον υμίν είτε διό της δυνάμειος είτε διό της λεπτότητος και της εθαμψίας αυτών, πόσον παιθρηνώς ύποτάσσονται εις τον άνθρωπον και προμηθεύουσιν αυτώ πών ότι χρησιμεύει εις την τροφήν αυτού και ενδουμίσαν! Πάντα τα όντα, έν λόγω, από του συνθεσιωτάτου μέχρι του άπλουστάτου ενόμου, από του

αστρον, επαρ λήμια εν τη σταρείωται του ούραου, μέχρι του μαργαρίτου, ουτις άκαστηράται εν τη βάλει των θαλασσών, από του κέδρου των όρέων μέχρι του υσοπόου της κοιλίδος, από των ύψιστων έργων της φύσεως μέχρι της φωλεάς του ελαγχιώτου πετηνοί, ταύτα πάντα δεν μαρτυρούσιν εγγλήτως ότι υπάρχει πρόνοια άπείρωσ σοφής, άπείρωσ αγαλλής, ήτις μαρμινξ περί της φύσεως άπλάσγη και περί ελόσους των όντων, ήτις διευθύνει πάντα προς ύψιστον τέλος, την εδουμίσαν του ανθρώπου και την ελόσάν του εδημιουργοί;

Ίδου διατί ο μόν προσσηγνάς Δαυίδ άναφωνεί προς τον Θεόν: « Πάντα προς σε προσδοκώ, Κύριε' δώουσι την τροφήν αυτών εις εθναρον' δύνας σου αυτους, σωθήσονται ». (1) Δε Σουτήρ ημών λέγει προς ημεις: « Ήμωδέψατε εις τα πατεϊνά του ούραου, ότι τώ σπειρούμεν, ουδέ θερίζουσι, ουδέ θερίζουσι εις άποθήκας, και ο πατήρ υμών ο ούρηνος τρέχει κατά' ουχ υμεις μάλλον διαφέρτε αυτών; Καταμύθετε τα κρίνα του άγρου πώς αυθά ει' ου κοιπή, ουδέ γήθει λέγω δε υμίν, ότι ουδέ Σολομών εν πίσχη τη δόξη αυτού περιεβλάτο ως εν τούτων. Μη δέ την χέρσον του άγρου, σήμερον όντα και αύριον εις κλίθανον βαλλόμενον, ο θεός ουτις άμψένυσιν, ου πολλή μάλλον υμεις ελογίπισται ».

Αλλ' εινε άρα γε δυνατόν ο θεός να μαρμινξ περί πάντων άνεξαρτίως και περί αυτών των ελαγχιώτων; Βεβαίως τούτου θα ήτο εδύνατον εις τον πεπαρημένον άνθρωπον, εινε όμως δυνατόν εις τον Θεόν, ουτις εν τη τελειότητη αυτού γινώσκει τα πάντα, ουτινος το παντέφρον ημια βή και πανταχοί. "Όσα ισχυρότερος εινε ο άνθρωπινος νόος, τόσο εούρτερον επεκατέεται η άνέργηαι αυτού' άλλά τί εινε αυτός ο ισχυρότερος νόος του ανθρώπου συγκρινόμενος προς τον παντογνώστην Θεόν; Βεβαίως ημεις οι άνθρωποι ελογγιώμεν πρό της εξόχου ιδέας της θεϊας προνοίας και εν τη άταλείη ημών εδυνατούμεν να κατανοήσωμεν αυτην εν ταίς λεπτομερείαις αυτης' άλλ' εμειςθα ηναγκασμένοι να παραδεχθώμεν αυτην, εν την ζώντα και προσωπικόν Θεόν δεν θέλωμεν να μεταβάλωμεν εις εδωλον νεκρόν και άψυχον.

Ο θεός, ηδύνατό τις να είπη, εινε τοσούτου εξόχως και μέγας, ήσπε άστρον εινε να παραδεχθώμεν ότι δύναται να' άνησυχή περί πραγματικών μυχρών και σεμημίας. Αλλά δι' αυτώ τούτο, διότι εινε μέγας εν τη δυνάμει, τη σοφία και αγαλλήτητι αυτού, άριμζει εις αυτών να μαρμινξ και περί των μεγάλων και περί των μυχρών. Μεγαλοπρεπής παρίσταται ο ήλιος, διότι και τας κορυφάς των όρέων φωτίζει και εις τα βή-

1 Η άμιλίε αυτη έλέσθη εν τω καθ' αυτον Γεωργίου τη Λ'. Κορινθική της Αλεγάτης Τεσσαρακοστής.

Όη των κοιλιάδων καταπέμπει τὰς ζωογόνους αὐτοῦ ἀκτῖνας· διότι καὶ τὰς κέδρους τοῦ Λιθά-
νου καὶ τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ καὶ τὸν εὐτελεῆ χόρ-
τον τὸν πρὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν θερμαίνει καὶ συν-
τηρεῖ. Μέγας εἶνε ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος, ὅστις
ἔδηγῶν τοὺς νικηφόρους αὐτοῦ στρατοὺς εἰς τὰς
μέγας γινίσκει τὰ κατ' αὐτοῦς λεπτομερέστατα.
Μέγας εἶνε ὁ σοφὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἀνερευνῶν
ἐπιστημονικῆν τινα ἀλλήθειαν διαισθίη μετρίως τὴν
ἐσχάτων αὐτῆς λεπτομερεῶν. Μέγας εἶνε ὁ καλλ-
λιτέχνης ἐκεῖνος, οὗτινος ἡ τέχνη ἐκφαίνεται καὶ
εἰς αὐτὸς τὰς λεπτοτάτας γραμμὰς τῆς εἰκόνης
αὐτοῦ.

Μέγα καὶ μικρὸν εἶνε ἕνωσις ἀνθρώπων. Ἐ-
νόμιον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει μικρὸν καὶ μέγα.
Ἴν πᾶσι κατακρίνεται ἡ σοφία αὐτοῦ καὶ ἡ
δύναμις, ἥτις καὶ τὰς σταγόνας τοῦ οὐρανοῦ
παράγει καὶ τὸν ἀπειρον οὐρανόον, καὶ τὸν
σκόλον τῆς γῆς δημιουργεῖ καὶ τὸν ἄνθρωπον.
Ἐποίησε πάντα, καὶ διὰ τοῦτο προνοεῖ περὶ
πάντων, καὶ περὶ τῶν κρίνων τοῦ ἀγροῦ, καὶ
περὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περὶ τῶν
τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἡμῶν κατὰ τὴν οὐραϊκὴν ἐκ-
φρασίην τῆς ἀγίας Γραφῆς.

Ἄλλ' ἂν τῆ ὄντι ὑπάρχει θεῖα πρόνοια, πό-
θεν τσαῦτα ἀνωμαλῆ ἐν τῇ φυσικῇ κόσμῳ;
Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ἔτι συμβαίνουσιν ἀνωμαλῆ
ἐν τῇ φυσικῇ κόσμῳ· ἀλλ' εἶνε τοῦτο ἀπέδειξεν
ἔτι δὲν ὑπάρχει θεῖα πρόνοια; Ποσάντις αἱ ἀνω-
μαλῆ αὐτὰ εἶνε κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἀ-
νωμαλῆ πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, οὔτινες ἐν
τῇ ἀτελείᾳ ἡμῶν ἀδυνατοῦμεν νὰ νοήσωμεν τὸν
ὅλον σύνδεσμον καὶ τὴν συνέφωτον τῶν ὄντων!
Πόσα ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ἡμῶν ἐνλαμπόμενον ἀγχαρῆτα
καὶ ἐπιβλαβῆ, ἅτινα ἡ ἐπιστήμη οὖν τῇ χρόνῳ
ἀποδεικνύει ἀνοσιμότητα καὶ χρησιμότητα!
Πόσα καὶ ἀφέλιμα εἶνε καὶ ἀνεμάτα εἰς τὴν
συντήρησιν τοῦ σὺμπαντος, ἅτινα ἡμεῖς ἢ οὐδα-
μῶς ἢ ἐλάχιστα νοοῦμεν! Ὅποια δὲ καὶ ὅποια
προσγίνονται πολλάντις ἀγαθὰ ἐν τῇ ἡλικίᾳ κῶ-
σμη ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων! Ἄλλως τε,
ἀφοῦ ἐν τῇ δημιουργίᾳ καθόλου ὑπάρχει ἀναμ-
φισθητικὴ ἀρμονία ἠαρμωστικὴ καὶ ἀνοσιμότης,
εἶνε δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν ἔτι ἐν τοῖς ἐπι-
μέρους δὲν ὑπάρχει; Ἢ ἠρμονία ὅλον τοῦς ἀπορ-
ρεῖ ἐν τῆς καταλλήλου διαθέσεως ἢ ἐκ τῆς ἠρ-
μονίας τῶν μερῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ὅλον τῆς
δημιουργίας εἶνε ἀκόσμιον καὶ ἀρμονικόν, καὶ
τὸ ἐπὶ μέρους εἶνε κατ' ἀνάγκην ἀρμονικόν καὶ
κόσμιον.

Ἄλλ' ἂν τῆ ὄντι ὑπάρχει θεῖα πρόνοια, διατί
τόση ἀνισὸς διανομὴ τῶν ἐπι γῆς ἀγαθῶν ἐν ἀν-
θρώποις; Διατί τόσοι πτωχοὶ καὶ τόσοι πλού-
σιοι; Ἀκριβὲς ἕνωσις καὶ τοῦτο εἶνε δαίτημα τῆς

θεῖας προνοίας. Ἡ ἀνισότης αὕτη εἶνε ἀναγκαῖα
εἰς τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς κοινωρίας.
Ἄν πάντες ἦσαν πλούσιοι, ὁ μὲν πλοῦτος οὐδε-
μίαν ἢ εἶχε καθ' ἑαυτὸν ἀξίαν, τίνας δὲ ἢ ἡ-
συχολοῦντο περὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ἅτινα εἶνε μὲν
βαρῆ καὶ ἐπιποχθῆ, ἀλλ' ὑπερτιμῶτα καὶ ἀνα-
πόφευκτα εἰς πᾶσαν κοινωρίαν; Ἄν τοῦναντίον
πάντες ἦσαν πτωχοὶ, τίνας ἢ παρήγον ἔργασίαν,
τίνας ἢ ἐπιποχθῆ τὰς τέχνας; καὶ ἐπιστήμας,
τίνας ἢ ἔργοντο ἀργαὶ τῶν ἀνοσιμῶν; Ὑπάρ-
χουσι πτωχοὶ καὶ ἀποχοὶ, ἀλλ' ἀναγκαῖοντα
διὰ τοῦτο ψυχὰς συμπόλαις καὶ φιλόπονοις,
ἀνακουφίζουσαι τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀνοσιμῶν καὶ
δεικνύουσαι ἔτι ὁ ἀνθρώπος δύναται ν' ἀναδει-
χθῆ ἀληθῆς εἰκόνη καὶ ἡμοίωσις Ἡκεῖνου, ὅστις
τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγα-
θούς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

Διατί, ἰδόντες τὴν ἐν τίλει νὰ ἐρωτήσω, διατί
τόσοι πλοῦτες καὶ συμφορὰ ἐν ἀνθρώποις, ἀν ἡ-
πάτρη τῆ ὄντι θεῖα πρόνοια; Ἄλλ' ἐρωτῶ
καθὼ ἡμεῖς, διατί τόσοι κακίαι, τόσα ἐγκλήματα!
Ἠκόχομεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ὑποκειμένης ἡμῶν
αὐτῶν. Εἶνε τοῦτο ἀλήθεια βεβαιωμένη ἐπὶ τῆς
ἱστορίας καὶ τῆς παύρας. Ἡμεῖς αὐτοὶ κακίην
ποιούμενοι χρῆσιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν λοι-
πῶν θύρων, ἅτινα ἐλάττωμεν περὶ τοῦ δημιουργοῦ,
ἐξεγείρομεν πολλάντις καὶ ἡμῶν τὰς πηλ-
λάς καὶ τρικυμίας τοῦ βίου, περιπέτομεν εἰς
πτωχεῖαν, βλάπτομεν τὴν τιμὴν καὶ ὑπελάψην
ἡμῶν, ἐκτιθέμεθα εἰς μισοῦσις δημιουργοῦ καὶ κυ-
ρίου καὶ ἐπειτα μετμεμφοῦμεν κατὰ τῆς
θεῖας προνοίας, ἀπειθήμεθα τὴν κοινωρίαν, ἐλαττω-
μεν πάντας τοὺς λοιποὺς ὑποκείμενους τῆς
δουτυχίας ἡμῶν, μόνον δ' ἡμεῖς αὐτοὺς νομιζο-
μεν ἀνοσιμῶν. Ἄλλως τε αἱ πλοῦτες καὶ αἱ
δοκιμασίαι δὲν εἶνε ἀνεὶ ἀγαθῶν ἀποταξασμάτων.
Ποσάντις τὸ φαινόμενον κακίην ἀποδεικνύει ἡμεῖς
αἰτία αὐτυχίας! Ποσάντις ἡ συμφορὰ ἐξήγειρεν
ἡμεῖς ἐκ τοῦ ληθῆργου τῆς κακίας, ἐύλογος τὸν
χαρκτηρῶν ἡμῶν, ἀνέδειξεν ἡμεῖς ἀνοσιμῶν ἡμῶν
αὐτῶν! Ὅ, τι δὲ καλοῦμεν συμφορὰν εἶνε τῆ ὄντι
καὶ ταιαύτη; Ἠρηνόχομεν ἐπὶ τῇ θεατικῇ προσο-
λαῖς ὄντος; ἀλλ' εἶνε ἡρὰ γε ὁ ἰθάτος κακῶν
τόσον φοδερόν, ὅσον συνήθως νομιζομεν αὐτόν;
Δὲν χιρρίζει ἡμεῖς προσκαίτως μόνον ἀπὸ τῶν
φιλοτάτων; Δὲν εἶνε ἀπλή μετὰδασίς εἰς τὴν ἀλη-
θῆ ζωὴν; Ὑπολαμβόμενον αὐτυχίαν τὸν πλοῦτον,
καὶ δουτυχίαν τὴν πτωχεῖαν; ἀλλ' ὁ μὲν πλοῦ-
τος δὲν διακρίεται πολλάντις καὶ ὁδοῦναι εἰς τὸν
ὕψηρον, ἢ δὲ πτωχεῖα δὲν ἐξευγενίζει πολλάντις
καὶ ὁδοῦναι εἰς τὴν εὐτυχίαν; Δὲν συμβαίνει συ-
χνότατα νὰ εὐρίσκωμεν αὐτὴν τὴν δουτυχίαν
ἡμῶν ἐν τοῖς ἐπιμαίσις ἐκεῖνοις ἀγαθῶν, ἐν τοῖς
ὅποιοις νομιζομεν ἔτι: ἢ εἴρωμεν τὴν πλῆρωσιν
τῶν πλοῦτων ἡμῶν καὶ τῶν ἐλαττωμένων;

Ναί, εὐσεβεῖς ἀκραταί, πᾶσαι αἱ ἐνοστάσεις,
πᾶσαι αἱ ἀμφιβολαὶ καὶ αἱ ἐνοδοισμοὶ περὶ τῆς
θεῖας προνοίας πηγήν κυρίαν ἔχουσι τὴν ἐλλειψίν
ζώης πίστεως εἰς Θεόν, τὴν ὑπερβολικὴν προσ-
κόλλησιν εἰς τὴν ὕλην. Πάντα ἡμῶν τὰ ἀισθη-
ματα καὶ τὰς σκέψεις περιορίζομεν εἰς τὸν στε-
νὸν κύκλον τῶν πάντε ἀισθήσεων. Τὸ ὄμμα ἡμῶν
δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τοῦ τάφου. Ἀγνοοῦμεν
κόσμον ἀνώτερον, ἀγαθὸν πνευματικώτερον. Καὶ
διὰ τοῦτο, ἔταν ἀπολέσωμεν τὰ ὕληκ ἀγαθὰ,
ἔταν στερηθῶμεν τῶν μέσων πρὸς ἱκανοποίησιν
τῶν ἐρίξεων ἡμῶν καὶ ἐπαυμένων, ἀπογοήτουμεν
καὶ ἀπελπίσῃ κυριεῖται ἡμεῖς, μετμεμφοῦμεν δὲ
κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸν ὅποσον μόνον ἐν ταῖς
δοκιμασίαις τοῦ βίου ἐνημοσίμεθα. Ἀς πιστεύο-
μεν εἰλικρινῶς καὶ ἀπὸ καρδίας εἰς Θεόν, ἢ ὑ-
πακοῦχομεν εἰς τὸ ἄγχιον αὐτοῦ βέλημα, καὶ τότε
ἢ ἔδομεν πόσον εὐκόλον, ἀλλὰ καὶ πόσον πα-
ρήγορον εἶνε νὰ πιστεύομεν εἰς τὸν θεῖον πρό-
νοσαν. Τότε δὲν ἢ ἀμφιβέλλομεν ἔτι πᾶν τὸ
συμβαίνον ἐπὶ τῆς γῆς καλῶς συμβαίνει. Τότε
δὲν ἢ λησμονῶμεν ἔτι ὁ σὺρῆνος ἡμῶν Πατήρ
γινώσκει κάλλιον ἡμῶν, τίνας ἔχομεν χρεῖαν.
Ἦότε ἢ ἀνάμνηστικῶτα, ἔτι αἱ βουλαὶ τοῦ
Θεοῦ δὲν εἶνε ὅσοι αἱ βουλαὶ τῶν ἀνθρώπων,
οὐδὲ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ὅσοι τὰ διανοήματα
ἡμῶν. Τότε δὲν ἢ τολμῶμεν νὰ γινώμεθα ἡμεῖς
κρίται τῶν ἀνεξιχνίαστων βουλῶν τοῦ Θεοῦ, ἀλ-
λὰ ἢ ὑποτασσάμεθα ἐν πᾶσιν εἰς αὐτάς, ἀναφω-
νοῦντες: «Ὁ βέλος πλοῦτος καὶ σοφίας καὶ
γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξαρτήτητα τὰ κρίματα
αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! Ἦς γὰρ
ἔγωγ νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένε-
το!» Ἀς ἐγερωσῇ τότε κατ' ἡμῶν πᾶσαι αἱ δυ-
νάμεις τῶν παθῶν καὶ τοῦ σκότους; ἢ ἀπολέσω-
μεν περιουσίαν, ἢ στερηθῶμεν θέσεις κοινωρίας
καὶ ἀξιώματα, ἢ ἐκτοξεύονται κατ' ἡμῶν τὰ
δηλητηρῶδη βέλη τοῦ φεδδους καὶ τῆς συνο-
φαντίας, ἢς προσπαρκαυόξωσι κατ' ἡμῶν δι-
ωγμοὺς καὶ ἱκρήματα, ἢς ἀραρπάζῃ ἀπὸ τῶν
ἀγαθῶν ἡμῶν ὁ θάνατος ὄντα προσφιλέστατα;
οὐδεὶς φόδος; ἀγογγύστωις ἢ ὑποκείμενον πᾶν-
τα; καὶ ὁ ἀναφανῶμεν μετὰ τοῦ Δαυὶδ: «Κύ-
ριος βοηθός μου καὶ Σωτήρ μου τίνα φοβηθή-
σομαι; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου; ἀπὸ
τίνας δειλίτωις;» Καὶ ἢ λέγομεν ὡς ὁ Ἰσὼδ:
«Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀνείλετο» εἴη τὸ
ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον». Καὶ ἢ ἐπακαλαμ-
θῶμεν τὸ τῆς Κυριακῆς προσευχῆς: «Πότερ
ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς Ἰερηθήτω τὸ θε-
λημά σου».

Εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἰουδ Κυριακῆς
Εἰς δουτυχὴ συγκόπουσα,
ἦτις σοῦηρα ἐπόθει,
ἢν ἔδοσαν ὁ δάσειη,
«Ἀέλωσαι», εἶπεν ὁ Σωτήρ,
καὶ αὕτη ἀναρρώθη.

Τὸν δὲ ἀρχιανῶγορον,
ὅστις τὴν παρθεὶν νόγον
προσῆπεν ὑποκριτικῶς,
ἐφίμωσε κατὸν κακῶς
δι' ἀδικίαν λόγον.
Εἶνε κακὸν ἀέθρονον
τὸ τῆς ὑποκρισίας,
τὸ πάθος τοῦ ὑποκριτοῦ.
Ὡ Σωτήρ, σάξτε ἐξ αὐτοῦ
τὰς εὐσεβεῖς καρδίας.
Κ. Λ. ΔΙΑΛΕΙΣΜΑΣ

Η ΑΓΑΠΗ
ΜΑΚΡΟΥΜΕΙ... ΔΕΝ ΠΑΡΟΥΣΕΤΑΙ

Ἡμεῖς τοὺς ἀνθρώπους μικρὰ τὴς ὕδρις ἢ ἀδι-
κία ἀρκεῖ νὰ ἐξερεθίσῃ καὶ παροξύνῃ καὶ μικρὸν
τι παθόντες ἐξανιστάμεθα, ἔξω δ' ἑαυτῶν ἡ-
νόμενοι ὑπὸ μᾶς ἀδουσιπότητου ἔρμηξ ἐλαυνόμεθα,
νὰ ἐκδικηθῶμεν. Ὁ Θεὸς ἕνωσις λησμονεῖται ὑπὸ
τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὅποσον ἐπλασε, καὶ ὄχι μῶν
λησμονεῖται, ἀλλὰ καὶ ὕβριζεται καὶ ἐξουθε-
νεῖται καὶ προκαλεῖται ἀσθεῶς καὶ θρασείας.
Αὐτὸς ἐν τούτοις δὲν ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον,
ἀλλὰ προσβλέπει μετὰ πόνον, δὲν κλείει τὰς
ἀγκύλας, ἀλλὰ τὰς κρατεῖ πάντοτε ἀνοικτάς, δὲν
ἐκδικεῖται, ἀλλὰ συγχωρεῖ, δὲν πατάσσει, ἀλλὰ
ὑπαεθεῖ, δυνάμενος δὲ νὰ μᾶς ἐξαφανίσῃ εἰς
τὴν στιγμὴν ἢ νὰ μᾶς τιμωρῆσῃ ἀμειλίχτως,
δὲν τὸ πράττει, ἀλλὰ μᾶς ἀνέχεται καὶ μᾶς φω-
τίζει διὰ τοῦ ἡλίου του, ἔτοιμος εἰς ἐν ὄκρυ
μετανοίας μας νὰ μᾶς περιπτυχθῆ φιλοστόργως,
νὰ μᾶς ἀσπασθῆ ὡς υἱὸς του καὶ νὰ μᾶς κα-
ταστήσῃ συγκοινωνοὺς τῆς δόξης, τῆς μακαριό-
τητος καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Πῶς τούτο; Δι-
ἔτι, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης, «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν»,
ὡς δὲ εἶπεν ὁ Παῦλος, «ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ...
οὐ παροξύνεται».

Παρατηρήσατε τοὺς γονεῖς ἐκεῖνοις. Τὰ τέ-
κνα τῶν τέκνα ἀπειθῆ. Τοῖς ἡμιλοσοῖ δὲν ἀκού-
ουσι. Τὰ συμβουλεύουσι δὲν ἀκούουσι. Τὰ πα-
ρακαλοῦσι δὲν ἀκούουσι. Τοῖς ὑπομνησάουσι
τί ὑπὲρ αὐτῶν ὑπέφεραν αὐτὰ γελῶσι. Τοῖς
ἐξηγοῦσι τί ἢ εἰπὴ καρδία γονέων αὐτὰ μόνον
ψυχρὰ ὡς πέγας. Προσπίπτουσι εἰς τὰ γόνατὰ
τῶν αὐτὰ στρέφουσι τὰ νῦτα. Ἐκρήγνυνται
εἰς λυγμούς; αὐτὰ φράττουσι τὰ ὦτα. Ἐκαστον
βήμα τῶν τέκνων τῶν τοὺς κἀνει νὰ βῶνται
πρὸς τὸν τάφον. Ἐκάστη ἀνοσιμία τῶν τοὺς
κἀνει νὰ παραφρονήσιν. Ἐκάστη νέα παρεν-
τροπή τῶν τοῖς εἶνε ἐν πατρὶν βέλος διατροπῶν
τὴν καρδίαν τῶν. Ἐλχον ἐλπίσῃ τῶσον εἰς τὰ
τέκνα τῶν! ὅμοι! ἐπιπρωτο τὰ τέκνα αὐτὰ νὰ
τοὺς ἀπελπίσωσι!

Καὶ ἕνωσις οἱ γονεῖς αὐτοὶ μόνουσι γονεῖς. Τὰ
γεῖλη τῶν δὲν καταρώνται, ἀλλὰ προσεύχονται.
Αἱ γαρτρῆς τῶν ὕψονται, ἔπως ἐπικαλεσθῶσιν
ὄχι τοὺς κεραινοὺς τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ τὸ ἔλσος

κρίμενων ιδεών, και ότι ο χρόνος εξηγεί την αιωνιότητα και εξηγείται από αυτής, ως η διακεκριμένη ύπαρξις του υφού εξηγεί την της μητρως εξηγούμενη ύπ' αυτής. Ένταυθα επικαλούμεθα την προσοχήν και αυτού του κ. Ροϊδου, ίνα έδη περιφανώς ότι πάσα ή άνωτέρω σειρά των λόγων του δεν εινε έτερον τι είμη προφανής παρανόησις και παρερμηγεία αυτών των πραγμάτων εις άτοπον έγούσαι κρίσιν, ότι χρόνος και αιωνιότης εινε σι δ ή θ εν τ α υ τ ο ν, εξ ου, κατά το λογικόν αξίωμα, ένός άτόπου δοθέντος, μυριά επονται, και εξ ου έπεται και το κορύφωμα τουτου των άποψημάτων, ότι ο κόσμος εινε αιώνιος και άμοούσιος τώ Θεώ!

Παραδεχόμεθα τον όρισμόν του κ. Ροϊδου ότι χρόνος εινε ή διάρκεια του έν διηρηκέ κινήσει και άλλοιώσει διατελούντος κόσμου' έτι παραδεχόμεθα ότι ή χρονική διάρκεια δύναται να νοηθή επ' άπειρον έκεκτεινομένη' άλλ' ο υπό τωαυτήν έποψην νοούμενος χρόνος δεν αποτελεί την αιωνιότητα. Διαφωνούμεν λοιπόν εις τον όρισμόν της αιωνιότητος. Η ιδέα της αιωνιότητος δεν σχηματίζεται εκ της του χρόνου, άλλ' ως και ή του χρόνου κατ' αναλογίαν τρόπου. Έάν χρόνος εινε ή διάρκεια του άλλοιωμένου κόσμου των γινομένων, αιωνιότης εινε ή διάρκεια του αναλλοιώτου Όντος. Το Όν ταύτο, μη εις άλλοίωσιν ύποκειμενον, δεν δύναται έπομένως να έχη χθές, ουδέ αύριον. Διάρκεια ένεν άλλοιώσεως, ούη ή του Όντος, εινε πάντοτε σήμερα, ένεν χθές και ένεν αύριον, ένεν παρελθόντος και ένεν μέλλοντος, ένεν αρχής και ένεν τέλους. Η σφαίρα ήμων έχει το σημερον και το αύριον, διότι σχετιζομένη προς τον ήλιον έχει διηρηκή άλλοιώσιν θέσεως άνέναντι αυτού, εκ δε της άλλοιώσεως της θέσεως ταύτης προκύπτει ή ήμερα και ή νύξ, το σημερον και το αύριον, το παρελθόν και το μέλλον. Αλλά δια το άει Όν και άει ωσαύτως έχον μόνον παρόν δύναται να ύπάρχη, μόνον διάρκεια ύναρχος και άληγτος, και αυτη εινε ή αιωνιότης.

Ο χρόνος εινε ιδέα, ήν σχηματίζομεν εκ των άλλοιώσεων των γινομένων. Έχομεν την ιδέα της ύπαρξεως του κόσμου' έχομεν και την ιδέα της διαρκείας του κόσμου, ήτοι του χρόνου' εκ των δύο τούτων ιδεών ή μόν πρώτη προηγείται, ή δε έπεται. Όμοίως έχομεν και την ιδέα της ύπαρξεως του αναλλοιώτου Όντος' έχομεν και την ιδέα της αιωνιότητος. Καί εκ των δύο τούτων ιδεών ή μόν προηγείται, ή δε έπεται. Αφού λοιπόν προηγείται ή ιδέα της ύπαρξεως του Όντος και ή του γινομένου και έπονται αι ιδέαι της διαρκείας αυτών, ήτοι ή της αιωνιότητος και ή του χρόνου, φύσει προηγείται

και το ζήτημα περί του έν ύπαρχη Όν αναλλοιώτου διακεκριμένου του κόσμου των γινομένων και των άλλοιώσεων. Έάν τις το ζήτημα τουτου ερευνών άποδείξη ότι πάσα ουσία εινε και άλλοιωτη και ότι δεν ύπάσχει Όν αναλλοιώτου διακεκριμένου του κόσμου, τότε και μόνον δύναται να ισχυρισθῆ ότι χρόνος και αιωνιότης ταυτίζονται. Ο κ. Ροϊδης όμως προβαίνει εις την άπόδειξιν της θέσεως αυτού έναντίον της φύσεως των πραγμάτων, χωρών άνοποταμων, κατά το δ ή λεγόμενον. Έπρεπε δηλαδή να άποδείξη πρότερον ότι Θεός και κόσμος ταυτίζονται, ήτοι εινε συμπεριλαμβανόμενοι ότι ήτοι ουτε αιωνιότης διακεκριμένη του χρόνου δύναται να νοηθή.

Αλλ' ο κ. Ροϊδης αντίστροφον την φύσιν των πραγμάτων και συγγένων την ιδέα της αιωνιότητος προς την του χρόνου εις τρόπον ώστε να μη εινε δυνατόν να γείνη διάκρισις, συνάγει εξ αυτού δεδομένου ήτοιον και το συμπεριλαμβανόμενα, ότι ήτοι Θεός και κόσμος ταυτίζονται και εινε ήμοούσιαι. Αλλ' ο κατά λόγον και συμφώνως προς την φύσιν των πραγμάτων συλλογιζόμενος πείθεται ότι Θεός και κόσμος εινε δύο έντα διακεκριμένα και ή διάρκεια έκαστου αποτελεί διακεκριμένην την ιδέα ένθεν μόν της αιωνιότητος, ένθεν δε του χρόνου. Ηώς δε Θεός και κόσμος διακρίνονται τουτου δύναται να αποτελέσῃ άλλου ήθρου ύπόθεσιν δια την έλλειψιν χώρου έν τώ παρόντι. Απασ δε παραδεκτού γενομένου ότι έστι Θεός αναλλοιώτος διακεκριμένος του κόσμου των άλλοιώσεων, έπεται άναποδράστως ότι έστι και αιωνιότης διακεκριμένη του χρόνου και έχουσα τωαυτήν σχέσιν προς αυτόν, ούαν σχέσιν έχει και ο Θεός προς τον κόσμον. Ο Θεός εινε αιτία του κόσμου' ουτω και ή αιωνιότης εινε αιτία του χρόνου λαβόντος αρχήν εξ αυτής, ως ο κόσμος εκ του Θεου. Ο Θεός δυνατός να ύπάρχη και ένεν του κόσμου' ουτω δύναται να ύπάρχη και ή αιωνιότης ένεν του χρόνου. Ο κόσμος ήμως δεν δύναται να ύπαρξῆ ένεν του Θεου' ουτω αδύνατον να νοηθῆ και ή ύπαρξις του χρόνου ένεν της αιωνιότητος. Έάν δ' ύποθέσωμεν προς στιγμήν ότι παύει ύφηνς πάσα του κόσμου άλλοιώσις άφραρτιζόμενον έν τώ Θεώ, παύει τότε και ο χρόνος, ούαντι επιστροφον εις τους κόλπους της μητρως αυτού αιωνιότητος, ούθεν άπέρρευσεν. Η αιωνιότης ήρα εινε ή αρχή και το τέλος του χρόνου και ο χρόνος ήρχεται εκ της αιωνιότητος και άγει εις την αιωνιότητα διακριόμενος; αυτής ως ο κόσμος διακρίνεται του Θεου και ως ο υφός διακρίνεται της έαυτου μητρως.

Όσον λοιπόν εινε ήμισια λογικόν να ύποστηρήξῃ τις σπουδείων ότι ο υφός εινε και μήτηρ και ή μήτηρ εινε και υφός

και ότι ουδεμία δύναται να χωρήσῃ διάκρισις μεταξύ μητρως και υφού, τούτον έπίσης εινε ήμισια λογικόν το ύποστηρήξῃν ότι ο χρόνος δεν δύναται να νοηθῆ διακεκριμένως της αιωνιότητος και ότι δια τουτου Θεός και κόσμος ταυτίζονται και εινε ομοούσιαι. Θεώ! ούου έγκλήματος ένοχόν έπειράθη να προσέψῃ δεδφουίστατος κ. Ροϊδης εις τον ταλαίπωρον χρόνον! Έπειράθη να άποδείξῃ αυτόν μητροκόρον και θεοκόρον! Ηώς ήχι; άφοι δια της ιδέας του χρόνου έπειράθη να άποκαύνη την διακεκριμένην ύπόστασιν έχουσαν αιωνιότητα και ουτω να καταρροφή έν του θρόνου αυτού τον Θεόν και να θάψῃ αυτών έν τῆ ελπί του κόσμου συμφύρων αυτών έν αυτῆ; Αλλ' ο χρόνος μη δυναμένος να άνεχθῆ τηλικαύτην κατ' έαυτου μομφήν άντιτάσσεται κατ' το παρθεσμίου και του κ. Ροϊδου, ο συλλυπείται, διότι παρέσχε την εδφουά ουτου διάνοιαν και την καλλιτέχνιδα αυτου γραφίδα εις ύποστηρίξιυν τωαυτων τεράτων.

K. A. ΔΙΑΔΕΥΣΜΑΣ.

ΤΟ Δ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

Η αιτία των συγκρούσεων.

Αί επιθυμία προς άπάλασιν των σοματικών ήδονών, ιδού ή αιτία των μεταξύ σας πολέμων και μαχών.

Ο νόμος καθ' έν επιτυγχάνει τις του επιθυμητου.

Ίνα επιτυγχάνη τις του επιθυμητου, πρέπει τουτου υπερ επιθυμεί να εινε αγαθόν και να ενεργῆ προς κτήσιν αυτού ζητών δια της προσευχής παρὰ του Θεου την εὐδωσιν των ενεργειών αυτού.

Η αιτία των άποτυχιών.

Δεν δύνασθε να επιτύχητε του επιθυμητου ή διότι ενεργείτε φθοιοδυντες, πολεμοδυντες, μαχόμενοι, φονεύοντες, ή διότι δεν ζητείτε δια της προσευχής την παρὰ του Θεου εὐδωσιν των ενεργειών σας, ή διότι κακώς ατείσθε, ίνα θαπανήσῃτε εις τας ήδονάς σας.

Τίς φιλία εινε έχθρα του Θεου.

Ο μη θέλων να γνωρίζῃ Θεόν κόσμος σκοπόν του βίου του έχει την απόλασιν των ήδονών, την οποίαν επιδιώκει και δια παντός άθεαίτου τρόπου. Οι αγαπώντες τας ήδονάς του τοιούτου κόσμου άνθρωποι, οι μοιχοι και οι μοιχαλίδες, πρέπει να γνωρίζωσιν ότι ή φιλία αυτη εινε έχθρα του Θεου. Δεν δύναται δηλαδή να αγαπῆ τον Θεόν ο αγαπών τον βίον

του τοιούτου φιληθόνου και παρανόμου κόσμου, και ύστις θέλησῃ να διατελῆ φίλος του κόσμου τουτου καθίσταται μισητός εις τον Θεόν.

Η ψυχὴ του ανθρώπου οίκος του πνεύματος του Θεου.

Η γραφή το λέγει και εινε αληθέστατον, ότι το πνεύμα του Θεου αγαπῆ μετά ζήλου να κατοική εις την ψυχὴν του ανθρώπου και δεν θέλει να γίνηται αυτη δοχείον του ακαθάρτου πνεύματος, ή προωρισμένη εις άγιον του θείου κατοικητήριον.

Ο νόμος καθ' έν έκλύει τις την χάριν του Θεου.

Ο θέλων να έχη εις τον θρόνον της καρδίας του ως κρόνον του και βασιλέα το πνεύμα του Θεου, όπως αγαπῆ και το θεϊον πνεύμα να κατοική έν αυτώ, ούτως εκλύει πλείονα του θείου πνεύματος χάριν. Το λέγει και ή Γραφή, ότι ο Θεός άντιτάσσεται εις τούς ύπερηφάνους, εις εκείτους δηλαδή ούτινες δεν θέλουνσι να κύντασιν υπό την κυριότητα αυτού, δίδει δε χάριν εις τούς ταπεινούς, εις εκείτους δηλαδή ούτινες άναγνωρίζοντες αυτου ως βασιλέα εκτελοῦσι το θέλημα αυτου ως εὐπειθέστατοι υπίκοι και ταπεινοι θεράποντες.

Ηώς οικουόται τις προς τον Θεόν και άπομακρύνει τον Διάβολον.

Προσάγητε λοιπόν εις τον Θεόν, πλησιάσατε προς αυτον, και θα γείνη οικείος υμῶν μηδέχεσθε δε εις την καρδίαν σας το θέλημα του Διαβόλου, άντίσειητε εις αυτον, και θα φύγη μακράν υμῶν.

Τί πρέπει να πράξωσιν οι έμαρτωλοί δια να ύψωθώσι.

Ο έμαρτωλοί, ούτινες χραίνετε τας χείρας σας δια της έργασίας των παρανομων έργων, καθαρσίσατε αυτάς' μεμιασμένην έχοντες την καρδίαν δια της άμφιβολίας εις τον λόγον του Θεου και της ύποκρισίας, καθαρσίσατε αυτην δια της μετανοίας. Ταλαίπωρήσατε και πενήθησατε και κλαύσατε' ο γέλωσ σας ως μεταστραφή εις πένθος και ή χαρά σας εις κατήφριαν. Ταπεινώθητε ένώπιον του Κυριου και θα σῆσ ύψώσῃ.

Ο κατακρίνων τον χριστιανόν αδελφόν του σφρατρίζεται Θεοῦ δικαίωμα.

Ο εὐαγγελικός νόμος εινε νόμος νόθεσίας, νόμος καθ' έν οι πιστεύοντες εις Χριστον άνθρωποι γίνονται υιοι του Θεου και αδελφοι προς άλλήλους. Μη λοιπόν, ο αδελφοί μου, μη λαλείτε λόγους περιφρονησεως και κατακρίσεως έναντίον άλλήλων' διότι εκεινος ο ο-

ποτος λαλεί έναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του χριστιανοῦ καὶ κατακρίνει τὸν ἀδελφόν του ὡς νὰ λαλή έναντίον τοῦ νόμου, θυνάμει τοῦ ὅποιου γίνεται τις ἐν Χριστῷ ἀδελφός, καὶ ὡς νὰ κατακρίνη τὸν τοιοῦτον νόμον. Ἐν δὲ κατακρίνη τὸν νόμον, δὲν εἶσαι πλέον ὑπὸ τὸν νόμον τοῦτου, τίθεισαι ὑπὲρ αὐτὸν καὶ γίνεσαι κριτὴς καὶ ἐπικριτὴς τοῦ νόμου. Ἐῖς εἶνε ὁ νομοθέτης, ὁ Θεός, ὁ ὅποιος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν δύναμιν νὰ κρίνη, καὶ ἄλλον νὰ κρίνῃ καὶ ἄλλον νὰ καταδικάζῃ. Διὰ τὴν σφαιρικότητα σὺ τοῦ Θεοῦ τὸ δικαίωμα; Καὶ ποῖος εἶσαι σὺ ὁ ὅποιος καταδικάζεις τὸν ἄλλον;

Ἦν πρέπει νὰ λέγομεν

διὰ τίς μελλούσας ἐπιχειρήσεις μας.

Ἄνν πρέπει νὰ λέγητε, Σήμερον ἢ αὔριον θὰ ἀπείρωμεν εἰς τὴν θεῖνα πόλιν καὶ θὰ διατρέψωμεν ἐκεῖ ἐν ἑκῶν καὶ θὰ ἐμπορευθῶμεν καὶ θὰ κερδηθώμεν. Ἡ τωιαυτὴ ἀλαζονικὴ καύχησις καὶ πᾶσι ἄλλη ὁμοίᾳ εἶνε καύχησις κακὴ καὶ πονηρὴ. Ἄνν ἐννοεῖτε οἱ λέγοντες ταῦτα ὅτι δὲν γνωρίζετε τί θὰ γένη αὔριον; Διότι τί εἶνε ἡ ζωὴ μας; εἶνε ἀτέλως, ὁ ὅποιος φαίνεται ἐπ' ἄλλων καὶ κωλύει ἐξαρτιάζεται. Ἰδοὺ τί πρέπει νὰ λέγητε: Ἐάνν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, τότε καὶ θὰ κινήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

Ἄνν εἶνε ἐπινοεῖται μόνον ἢ πράξις τοῦ κακοῦ.

Ἄνν λογίζεται ὡς ἀμαρτία μόνον ἢ πράξις τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος γνωρίζει καὶ δύναται νὰ πράξῃ ἐν καλῶν καὶ δὲν τὸ πράττει ἀμαρτάνει.

ΔΩΡΕΑΙ ΓΙΑΡ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ὁ κ. Κ. Μ. Ξενόκως ἐξ Αἰγύπτου ἐπεμφεν εἰς τὸ ταμιεῖον τοῦ Συλλόγου φράγ. χρ. 150.

Ὁ σίβασμιώτατος ἐπίσκοπος Τριφυλίας κ. Νεόφυτος δρ. 25.

Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ κ. Περικλῆς Σουβατζόγλου φιοφ. 12.

Ὁ ἐν Αὐστρίᾳ κ. Θ. Γ. Κουτρούλης καταβαλὼν τὴν συνδρομὴν του προσφέρει ἐπιπλέον φρ. χρ. 10.

ΠΑΝΡΟΦΟΡΙΑ

Σώματα Ῥητορικῆς κ. Φ. Παπαδοπούλου εὐρίσκονται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Συλλόγου τριώμεια ἀντὶ 5 δρ. ἢ φρ. προκαταβαλλομένων.

— Τῆ 28 Ἰανουαρίου ἡμέρη Κυριακῆ καὶ ὥρα 2 μ. μ. καλοῦνται πᾶσι τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ τριτοκῆ μέλη τῆς «Ἀναπλασεως» εἰς γενεὴν συνέλευσιν ἐν τῇ αἰθούρᾳ τοῦ Συλλόγου.

— Καθ' ἑκάστην Κυριακῆ, ὥρα 9 μ. μ. ὁ ἱεροκήρυξ τοῦ Συλλόγου κ. Φ. Παπαδοπούλος ἐξιστολοῦσε διδασκῶν ἐν τῇ αἰθούρᾳ τῆς Χρηματοποιεῖας.

ΑΔΕΛΦΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Δ. Χαρ. Φιοῦρη ὁ κ. Α. Ψ. Ἐρωτηθεὶς εἶπεν ὅτι οὐδὲν παρ' ἡμῶν ἔλαβε. — κ. Ν. Ν. Κραβεσσάρη ἐλήφθη συνδρομὴ σος. — κ. Γ. Κ. Βόνιτσαν ὁ κ. Γ. Σαρ. γράφει ὅτι ἐπέμψασεν ὑμῖν τὴν συνδρομὴν του. — κ. Π. Φ. Β. Κρητικὸν ἐπέμψασεν προμήθειαν. — κ. Β. Δ. Α. Ἀποστόλων συνδρομὴ σος ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ε. Κ. Πάριος ἐπέμψασεν. — κ. Δ. Α. Ἠλ. Ἀνδρον συνδρομὴ σος ἐλήφθη φέλλαι ἐπέμψασεν. — κ. Ε. Ζ. Μιτωλήμην καὶ ὠμίον καὶ φέλλαι ἐπέμψασεν ταχέως ἀποδοῦναι; — κ. Ρ. Χ. Ρ. Λατίνον ἐπέμψασεν. — κ. Α. Γ. Α. Αἰτωλὸν Κόρινθον ἐπιστολὴν σος μετὰ χρημάτων δὲν ἐλήφθη ἐπέμψασεν ζητούμετες πληροφορίας προμήθειαν. — κ. Γ. Μ. Φ. Κραβλήμην συνδρομὴ σος ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Χ. Θ. Ἰω. Κρητικὸν συνδρομὴ σος ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν χρο. προμήθειαν τῆς ἐπινοεῖται. — κ. Α. Κ. Μιτωλήμην ἐπέμψασεν. — κ. Ν. Β. Ρ. Νικαλιεῖν γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν γράφει. — κ. Σ. Δε. Αἰτωλὸν ἐπέμψασεν συνδρομὴ σος ἐλήφθη γράφει. — κ. Γ. Α. Νάλαρον ἐπέμψασεν σος τοῦ κ. Θ. Η. δὲν ἐπιστεῖται τι δι' ἐπινοεῖται φέλλαι σταλῆσαι. — κ. Γ. Η. Νικαλιεῖν συνδρομὴ σος ἐλήφθη ἐπέμψασεν πιστεύομεν ὅτι θὰ πρὸξαι πᾶσι τὰ ἐπ' ἡμῖν. — Δρ. Γ. Τριφυ. κ. Ν. Κραβεσσάρη φέλλαι ἐπέμψασεν γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν. — κ. Θ. Κ. Α. Αἰτωλὸν εὐχαριστοῦμεν ἐπιστολὴν σος καὶ γράφει ἐλήφθη σος ἀπὸ ἀγνωστοῦ συνδρομητοῦ ὅτε σήμερον ἐν φέλλαι. — Αἰθ. κ. Η. Η. Βιτωλὸν γράφει ἐλήφθη σος καὶ φέλλαι ἐπέμψασεν ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν Γ. Π. προμηθειαν. — κ. Ν. Β. Παυλιεῖν Ἀμαρτικῆς γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν τὴν συνδρομητικὴν ἐπέμψασεν γράφει. — κ. Α. Χρ. Μόσχ. γράφει γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν γράφει. — κ. Α. Α. Σ. Μιτωλήμην ἐπέμψασεν σος σήμερον πρὸς ὠμίον πᾶσι ὁμοίως. — κ. Α. Σ. Ἀλεξάνδρου γράφει ὁ ὅποιος σος Γ. Η. ἔλαβεν ἐπὶ φέλλαι σος ἐν Ζαχαριεῖν. — Περ. κ. Γ. Γ. Βασιλειεῖν φέλλαι ἐπέμψασεν δὲν ἐπιστεῖται τι ἐπέμψασεν. — κ. Ε. Γ. Αἰτωλὸν ἐπέμψασεν δὲν. — κ. Γ. Μ. Ἰων. γράφει ἐλήφθη σος ἐπὶ ἐπινοεῖται. — Δρ. Μιτω. Ἰωκ. Ἀνθ. Σερφουτικῆς ἐπέμψασεν. — κ. Ν. Δρ. καὶ Δ. Μ. Ξ. Ὀδησσὸν καὶ Α. Σαρ. Καλέβου καὶ Αἰθ. Κορν. Ἰάσον ἐπέμψασεν προμήθειαν ἐπέμψασεν. — κ. Κ. Η. Κρητικὸν ἐπέμψασεν γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν πρὸς πληροφορίες. — κ. Γ. Σ. Νίον Δ. Μ. Σῶρον Γ. Η. Νικαλιεῖν ἐπέμψασεν. — κ. Ν. Σ. Ν. Περικλῆς γράφει ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν. — κ. Κ. Μ. Ξ. Κόρινθον εὐχαριστικῆς ἐν μέρος τοῦ Συλλόγου μαζίας διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ διαρκῶν σος καὶ διὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ προσηκουμένου ἐπινοεῖται σος γράφει. — κ. Η. Σαρ. Μόσχ. καὶ Θ. Γ. Κ. Τριφυλιεῖν προσηκουέ σος καὶ συνδρομὴ ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν γράφει. — κ. Ν. Μ. Κομμαρτικῆς ἐπέμψασεν ἀγγελίαν ἐπέμψασεν ὅτι τὴν λοιπὴν γράφει. — κ. Σ. Ν. Βενετικῆς ἐλήφθη σος εὐχαριστοῦμεν. — κ. Μ. Μόσχ. ἐπιστολὴν σος ἐλήφθη γράφει. — κ. Δ. Α. Σμύρνην ἐπιστολὴν σος καὶ ἐλήφθη.

Τόποις Α. Κολιάρικη καὶ Ν. Τριφυλιεῖν
— Κιτῶνι τοῦ Ἰμαρτικῆν. —